

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 2312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna števec 1'50 Din. Članstvo „Pov UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po ceniku od petit vrste. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Ne cepimo svojih energij!

Težki časi nam narekujejo, da skrajno ekonomsko izrabljamo svoje sile, bodisi moralne ali materialne. In vendar opazimo, da gre ponekod stremljenje še vedno ravno na robo.

V današnji številki prinašamo dvojice poročil, kar potrjuje našo trditev. Menimo namreč napovedani občni zbor Slovenske Šolske Maticice in poročilo o običnem zboru Pedagoške centrale v Mariboru.

Oboje društev ima iste cilje in iste naloge, z razliko, da se eno omejuje zgolj na mariborsko oblast, drugo pa vzdržuje Slovence kot celoto in iz tega vidika rešuje svojo pedagoško kulturno misijo. Že v tem leži bolna kal, mimo katere ne moremo iti, da je ne bi vsaj ugotovili.

Pokojni ravnatelj Schreiner je začrtal Slovenski Šolski Matici obsežen program in prepričani smo, ako bi Slovenska Šolska Matica v polnem obsegu izvajala svojo nalogo, se nikdar ne bi pojavila potreba drugega pedagoškega društva v Sloveniji. Fakt je, da imamo danes dvojice pedagoških organizacij, ki se po pravilih in po programu krijejo.

Za nas je važno samo to, da se obe društvi naslanjata na našo organizacijo ter iz nje črpata moralno in materialno zaslobo za svoj obstoj in delovanje. In iz tega ozira moramo izpregovoriti, ker nam težki časi narekujejo, da moramo skrajno ekonomično izrabljati svoje moralne in materialne sile.

Organizacija daje obema svoje časopisje na razpolago, obe se naslanjata na naša društva in črpati svoje materialne dohodke iz našega članstva; Slovenska Šolska Matica v obliki prostovoljnega pristopa poedinih članov, Pedagoška centrala v obliki korporativnega pristopa celotnih društev. Obe društvi imata v svojem programu izobrazbo članstva, obe prirejanje tečajev, obe knjižnico za članstvo itd., itd. Slovenska Šolska Matica izdaja publikacije, Pedagoška centrala napoveduje njih izdajo. Odsek za nadaljevalno šolstvo pov. UJU se z največjo vneto, sistematičnostjo in z vsi resnostjo udeležuje na tem polju, Pedagoška centrala napoveduje isto.

Ali imamo res toliko delavcev, da nimajo vsi prostora pri enem društvu za udeleževanje? Ali nas je res toliko, da ne more eno društvo zadovoljiti potrebam po izobrazbi, po publikacijah itd.? Ali smo res tako močni, da lahko žrtvujemo svoje materialne in moralne sile, denar, čas, delo itd. na obe strani? Ali je idejna razlika — morda — obeh društev tako kontrarna, da je nepremostljiva skupno delovanje in enotno delo na tem polju?

Tako se mora vprašati vsak resen organizator in tako se povprašuje tudi članstvo.

Prepričani smo, da bomo komaj zbrali ljudi za odbor Slovenske Šolske Maticice. Ena izdaja publikacij bo morala trpeti, ali bo hiral oboje. Članstvo bo težko moralno, še manj pa materialno vztrajalo na obe strani. O kakšni specialni idejni borbi in nepremostljivosti skupnega dela ni govora, dokler Slovenska Šolska Matica ni odbila sodelovanja kake struje, ki bi se hotela udeležiti v njenem okvirju in po njenem programu in pravilih.

Želja vsega učiteljstva je, da se posveti z vso vneto šolskim, pedagoškim in vzgojstvenim problemom, da se šolskoreformno delo prične v večjem stilu izvajati ter da dobi učiteljstvo močno žarišče za to delo. Posebno sedaj je to želja učiteljstva, ko vsak dan v večji meri čuti, da se prosvetna uprava vedno bolj oddaljuje od čistih stremljenj pravega vzgojstva, to toliko bolj, kolikor v višji meri se pogreza v formalizem in partijsanstvo ter s teh vidikov rešuje ta vprašanja. Ni pa še zatoni tudi ideal skupnega dela vseh kategorij učiteljstva in če dosledno prezira upravo to načelo, ga instinktivno vedno bolj čuti učiteljstvo in mu sledi ter ga hoče udeležiti ravno v pedagoških organizacijah.

Naša pedagoška organizacija, pa naj bo »matica« ali »centrala«, naj tvori vez med učitelstvom vseh kategorij, tako da jo bodo lahko smatrali vse kategorije za upravičeno razpravljati o problemih vzgojstva in šolstva od najnižjega do najvišjega ter podajati avtoritativno mišljenje o tozadevnih vprašanjih s stališča slovenskega šolstva in vzgojstva, v kolikor ne spadajo vprašanja v področje stanovskih organizacij. V tem pravcu mora iti smer razvoja in reorganizacije te korporacije. Kar je Srbijancem Glavni Prosvetni Savet, to naj bo nam naša pedagoška Matica.

Zato mora biti privatna iniciativa močna, ne smemo cepiti svojih sil in jih ne trošiti na dve strani, njevanj pa se smemo pri skupnih kulturnih vprašanjih deliti po provincialnih mejah in v tem slediti prosvetni upravi.

Učiteljstvo želi slediti modernim izkustvom, želi posvetiti vse svoje sile šoli in prosveti iz vidika in interesov naroda in državljanov — interes stvari in stanu pa zahtevata z ozirom na še vedno majhne naše razmere,

DR. FRANJO ČIBEJ:

Problem Slovenske Šolske Maticice.

Po treh letih se za letošnjo Veliko noč (na velikonočno sredo, 4. aprila) vrši zopet občni zbor Slov. Šolske Maticice, ki ima dvojni namen: podati sliko o Maticinem delovanju v zadnjih letih, obenem pa tudi določiti program in delokrog za bližnjo bodočnost. Ob tej priliki si dovoljujem podati nekaj misli.

SŠM je v našem kulturnem, zlasti pa pedagoškem življenju vršila važno poslanstvo, četudi moramo priznati, da opažamo sedaj neki

zastoj v delovanju te naše kulturne ustanove.

Vzroke za njeno tedanjo disorientiranost je treba pač iskati največ v dejstvu, da so se naše kulturne prilike v zadnjih desetih letih skoraj do tal spremenile. Nujno je, da se tudi SŠM postavi na nove fundamente, če hoče uspešno vršiti nalogo, ki ji po vsem bistvu gre.

Prevrat nam je prinesel lastno državo in s tem tudi veliko nalogo, da si ustvarimo svoje lastno vzgojstvo. Navezani smo sami nase; od naše sposobnosti, teoretične in praktične, bo zavisno, kakšna bo v bodoče naša šola, vzgoja in izobrazba učiteljstva, sploh naša pedagoška kultura.

Zadnja leta so prinesla na pedagoškem področju bistveno novih stvari.

Mislmo tu na važne praktične poskuse, preurediti vzgojne forme, mislmo na nove probleme, ki jih prinaša naše socialno in gospodarsko izvljenje in ki jih drugod v veliki meri že upoštevajo v praksi. Mislmo dalje zlasti na napredek, ki ga je napravila zadnja leta pedagoška teorija, ki je res šele zadnji čas postala znanstvena panoga za lastnim delokrogom in obrodila obilico sadov, predvsem pa na napredek v psihološkem, sociološkem in kulturno-filozofičnem pojmovanju vzgoje in vzgojstva.

In še ena točka je, ki je slovenske kulturne razmere bistveno spremenila: to je ustanovitev naše lastne univerze. Odkar imamo Slovenci lastno univerzo, je opaziti v vsem našem duhovnem življenju velik napredek in dviganje. Do vojne in prevrata je bilo bore malo slovenskih publikacij, ki so bile na višku sodobnega znanstva; v vsej naši dotedanji publicistici se pozna neki diletanizem, velika naivnost in nekritičnost. Skratka, manjkalo nam je nivoja, povsod, zlasti na pedagoškem področju. Če vzamemo danes v roke knjige prejšnjih desetletij, se človek čisto z nasmehom obrne od nezrelosti in neznanstvenosti tozadevnih publikacij.

Našteta dejstva

zahtevajo nujno preureditev in reorganizacijo Slovenske Šolske Maticice.

SŠM se mora prilagoditi novim kulturno-socialnim razmeram, novi znanstveni pedagogiki, začrtati si mora za prihodnja leta točen delovni program, teoretični in praktični. Stopiti mora v tesen stik z našo najvišjo kulturno ustanovo — univerzo in

izbrati mora nov odbor, ki bo te naloge gibčno in točno izvrševal.

V tem pogledu bi hotel podati nekaj praktičnih smernic.

Revščina našega knjižnega trga nam ne dopušča, da bi po nepotrebnem tratili energije, da bi poljubni založniki zalagali pedagoške publikacije. Naše ostale kulturne ustanove so si kolikortoliko porazdelile delokrog. Slovenska Matica ima za več let izdčlan točen program, prav tako Tiskovna zadruga, Leonova družba, Mohorjeva družba itd. In Slov. Šolska Matica naj prevzame vse, kar spada v pedagogiko v najširšem pomenu besede, filozofijo in sociologijo — za kar ima možnosti s svojo »priročno ped. knjižnico«, poleg tega bi izdajala po subskripciji ali tudi popolnoma prosto druge znanstvene in poljudno znanstvene spise pedagoške in filozofične vsebine. Zlasti pa mora SŠM poskrbeti za moderne učbenike iz pedagogike, ki jih nimamo prav nobenega, a jih naša učiteljska nujno potrebujejo.

Glavni namen SŠM je gojitev pedagogike, teoretične in praktične.

Potrebno se mi zdi, da si napravimo tozadevno točen program

za več let naprej. Izbrati bo treba odbor, ki bo obem nalogam kos. Z ozirom na znanstveno pedagogiko si moramo biti na jasnem, da mora biti tu izključen vsak diletantizem in mladostni entuziazem, vse nezrelo in nekritično eksperimentiranje s šolo in z učenci ter samoljubno in tendenciozno izrabljanje

da ne cepimo svojih energij.

Nečemo ovirati dela, a višja sila — interes stvari in stanu — zahteva, da se voditelji na obeh straneh ozirajo na želje učiteljstva.

vzgojstva. Pedagogika se je v zadnjem času dokopala do resnih in trdnih temeljev, zato danes ni dopustno več delo šušmarjev in nestrokovnjakov. Tudi SŠM mora prinašati spise, ki bodo imeli »nivô«, to se pravi: ki bodo ustrezali sedanjim znanstveni pedagogiki. Vedeti treba, da ni vse, kar se danes izdaja za »moderno pedagogiko«, čisto zlato.

»Priročna pedagoška knjižnica«

bi lahko prinesla vsako leto vsaj eno dobro knjigo. V desetih letih bomo Slovenci lahko imeli deset dobrih pedagoških teoretičnih knjig. V tej zbirki naj bi prišle na vrsto sledeče knjige: normalna psihologija (problemi moderne psihologije); mladinoslovje (dušeslovje, antropologija, sociologija otroka in mladostnika); pedagoška psihologija (psihologija učenja, vzgoje, izobrazbe, vzgojnih sredstev in institucij itd.); sociologija vzgojstva; psihoanaliza; duh in zmisel učiteljskega poklica; naloge, možnosti in meje na področju vzgojstva; problematska ženska izobrazba; zgodovina pedagoških idej; pregled inozemskega vzgojstva.

Poleg poljudno-znanstvenih mora SŠM poskrbeti

tudi za knjige s praktično vsebino.

V odbor morajo poleg teoretikov priti izkušeni praktiki, ki bodo poskrbeli za didaktiko, katera bo odgovarjala današnjemu času. Zdi se mi, da gre tu za dve važni točki. Z ene strani potrebujemo didaktičnih spisov o telesni, seksualni, jezikovni, socialno-etični, religiozni, državljanski, narodnostni, znanstveni, umetniški delovni, poklicni vzgoji ter vzgoji za gospodinjstvo in materinstvo. Na drugi strani pa nam treba takih knjig iz rok izkušenih praktikov, ki bi bile osnovane po principu: »Tako sem jaz delal ter prišel do istinitih uspehov.« Takih knjig nam danes povsem nedostaja, a bi brez dvoma veliko zalegle.

Kako naj bi se organiziralo ostalo delovanje SŠM, izobrazba članov, poučni tečaji, snovanje in organizacija knjižnic itd., o tem naj razpravljajo drugi.

Občni zbor Pedagoške centrale v Mariboru.

Dne 4. marca t. l. predpoldne se je vršil redni občni zbor, prvič v razširjeni obliki; prisotni so namreč bili tudi že delegati posameznih učiteljskih društev UJU. Doslej je prijavila svoj pristop sledeča društva: slovenjgraško, vransko, celjsko, šentlensko, šostanjsko, mariborsko, Maribor-okolica, mursko-soboško, ormoško, šmarsko, konjsko, marenberško, mežiško, kozjansko, ljutomersko, meščansko-šolsko za Mariborsko oblast. Med udeleženci je bilo tudi učiteljstvo iz Ljubljanske oblasti ter delgata UJU, gg. Hreččak in Pahor.

1. Poročilo odbora: Tajniško poročilo je izkazovalo 5 sej in 7 sestankov; razven tega je priredila P. C. Pestalozzijev večer in dnevni razgovor o delovni šoli, v zvezi z razstavo. P. C. je pošiljala članke strokovnim listom, zlasti »Popotniku«. Glavno delo P. C. je bilo to leto, da je pripravila pristop učiteljstva iz vse Mariborske oblasti in izvedla prilagoditev prejšnjega »Krožka« novim, obširnejšim zahtevam.

Blagajniško poročilo izkazuje 4480 Din dohodkov in 11.645'50 Din izdatkov; diferenco so krili prihranki iz prejšnjega leta. Dohodke tvorijo: podpora Posojilnice v Narodnem domu 1500 Din, članarina od učiteljstva v mestu in bližnji okolici 1460 Din, članarina učit. dr. Celje 720 Din, razni 31 Din; obresti 283 Din. Izdatke tvorijo: knjige in revije 5855'50 Din, podpora delegatu za ped. konferenco v Locarnu 3000 Din, tiskanje »Seznamov« 1500 Din, prireditve in poslovni stroški skupno 1290 Din. — Blagajnik ugotavlja, da je tvorila članarina tekom obstoja »Krožka« najsigurnejši dohodek, četudi ne posebno izdaten; podpore so vedno jako varirale. Za nemoteno delovanje P. C. je zato potrebno, da pristopi po možnosti vse učiteljstvo Mariborske oblasti kot člani; žrtev je za posameznika izredno majhna, ugodnosti jo lahko daleč nadkompenzirajo, P. C. pa bi se s tem zasigural stalen in izdaten vir. Poziva navzoče, da delujejo za pristop onega učiteljstva, ki še ni pristopilo.

Knjižničarjevo poročilo: Lani izposojenih 237 knjig (predlani 147), vrnjenih 157

knjig; izposojevalcev je bilo 70 (predlani 37). Novih knjig se je nabavilo 114, tako da je znašalo skupno število knjig koncem leta 553. Poučna je statistika izposojenih knjig: didaktičnih se je izposodilo 81, pedagoških 31, psiholoških 28, filozofskih 12, šolsko-pedagoških 23, revij 25.

2. Izprememba pravil: Ker je razvoj prerasel prejšnja pravila, so se ista morala prilagoditi novim okoliščinam. Zlasti je važna sprememba, da se raztegne delokrog P. C. tudi na Ljubljansko oblast; to so predlagali udeleženci Ljubljanske oblasti. Nova pravila se bodo dala razmnožiti in se doposljejo posameznim učiteljskim društvom.

3. Volitev: Na podlagi spremenjenih pravil se je izvolil nov, razširjen odbor: predsednik dr. Žgeč, podpredsednik Rodč, tajnik Osterc, blagajnik Klemenčič, knjižničar Bernmann, odborniki: obl. nadz. v pok. Senkovič, nadz. Tomažič, Juvančičeva, Mlinaričeva, Rozbaud, Vranc; preglednika Alt in Puhr.

4. Predsednik dr. Žgeč je nato orisal smernice Centralinega delovanja, ki jih je občni zbor z odobravanjem sprejel. Te smernice objavi prihodnja številka »Popotnika«.

Popoldne se je vršila seja širjega odbora, v prisotnosti obeh delegatov UJU. Razpravljalo se je o podrobnem programu P. C. in s tem v zvezi o razmerju do UJU.

Idejno plat programa tvori dr. Žgečev osnutek. Ker pa vsebuje isti maksimalne zahteve, se je razmotrivalo, dali bi ne kazalo programa začasno reducirati na mero, ki bi bila takoj izvedljiva. Dejstvo je namreč, da se mnog učitelj ne loti dela v smislu nove vzgoje zato, ker stavi ista za sedanjost — prehodno — dobo prevelike zahteve. Vendar pa se je odbor slednjič zedinil na rešitev, da se akceptira in objavi »Program« takoj sedaj v polnem obsegu; edino tako namreč lahko postane celotna ideja nove vzgoje razumljiva in pokaže učitelju jasn cilj. Posameznemu učitelju je seveda pripuščeno, da to idejo realizira pri svojem delu, v kolikor dopuščajo trenutne razmere in — njegova volja in spretnost.

Glede praktične plati programa se je zlasti povdarila potreba, da se sedanja knjižnica znatno razširi; že sedaj se je pokazala kot premajhna. Dobra knjiga je izvrsten pripomoček pri reorientaciji. Sklene se, da se v to svrhu naprosi za podporo Oblastni šolski odbor Mariborske oblasti in vsa tri večja mesta: Maribor, Celje, Ptuj. Glede oblike podrobnega dela sta zahtevala delegata UJU, da se P. C. poslužuje obstoječih izobraževalnih krožkov, ker bi sicer organizacija morala nasprotovati. Toda delo, ki ga hoče vnesti P. C. med učiteljstvo, je svoje narave; obstoja v tem, da se učitelj mirno, nemoteno vglablja v ideologijo nove vzgoje in jo v svojem delokrogu skuša praktično izvajati. Obvezno razpravljanje in debatanje po krožkih, brez praktičnih izkustev na novi podlagi, je brezplodno. P. C. mora imeti torej neposredne stike z vsakim posameznim, vmesne instance bi samo zavirale delo. Če se strne nekaj »iskajočih« posameznikov v ožji krožek v svrhu medsebojne izmenjave misli, medsebojne hospitacije, torej iz spontaniz razlogov, brez vseh obveznosti, je pa to lahko jako plodovito. Gotovo bo v posameznih slučajih P. C. jako dobrodošla pomoč izobraževalnih krožkov ali sploh učiteljskih organizacij, a dela ne more principijelno navezati nanje. Vsled navedene izjave delegatov je torej ostalo razmerje med UJU in P. C. nekoliko nejasno; želeli pa bi bilo v interesu obeh, da se razčisti. — Razširjeno delovanje bo zahtevalo, da P. C. izdaje svoje publikacije; za sedaj je pripravil rokopis g. Doberskega. Izdala bo v kratkem tudi izpopolnjene »popisnice«. Bil je stavljen predlog, da prevzame P. C. Slov. Šolsko Maticico; vendar še stvar ni dozorela in za sedaj to izpade iz programa. Za pospešen razvoj šolstva je potrebno ustanavljanje »poskusnih« šol; P. C. bo to vprašanje pospeševala in skrbela, da se seznani nekaj članov s poskusnimi šolami v inozemstvu, da se jim tako olajša oživetvovanje pri nas. Sploh bo P. C. gojila najtesnejše stike z inozemstvom.

Slučajnosti: Na vabilo ljubljanskega Podmladka Rdečega križa (g. rav. Novak), da P. C. sodeluje pri počitniškem tečaju, se sklene, da se P. C. odzove. V letošnjih počitnicah se vrši v St. Martinu pri Gradcu tečaj za nadaljevalno šolstvo s posebnim ozikom na vzgojno stran; tudi tega se udeležijo nekaj članov P. C., če bodo dopuščale gnotne razmere.

Tajnik.

NOTE

za petje, klavir, violino i. t. d. za šolo in dom

Za naročilo zadošča dopisnica. (Gg. učitelj poseben popust.)

dobavlja po najnižji ceni „MATIČNA KNJIGARNA“ LJUBLJANA

Klasifikacija in še drugo.

III.

Narod, ki danes vlada svet, nam more biti tudi glede vzgoje in pouka za vzgled. Angleži sicer še pred sto leti niso imeli prave vzgoje, vendar se lahko danes učimo pri njih. Že pri otroku vidimo, kako je z vzgojo na Angleškem: enostavna hrana, trda postelja, popolna snaga v vsem, kar je z otrokom v zvezi. Angleška deca se oblači čim udobneje in enostavneje, obleka je proti mrazu, dežju, a nikdar ne ovira prostega gibanja. Pri vsakem vremenu mora na zrak, brez obzira, kako je zunaj, pa bilo poleti ali pozimi. Vendar ostane otrok tako dolgo otrok, kakor je sploh mogoče, razvoja se nikdar ne forsira. Ta sistem se je razvil sicer polagoma, a danes se ga vse drži.

Različni moške so preobrazili vzgojo na Angleškem. Danes je Anglež ves mišica in energija, vztrajnost. Herbert Spencer je ugotovil, da je prvi pogoj za vsak uspeh, ako si »močna žival«; čuvati zdravje, to je naša dolžnost, škodovati mu — greh. Telesna moralna bi se moglo imenovati to. To moralo varuje Anglež s sistematičnim telesnim vežbanjem. Na delu za to moralo vidimo vso angleško družbo, učenjaka in pesnika, novinarja in politika, javnega deavca in zasebnika. Vsaka novozgrajena hiša mora imeti kopalnico, poleg vsake knjižnice, ki se odpre, se odpre tudi brezplačno ljudsko kopališče. Srednje in visoke šole so večinoma zunaj mest, da je čim več zraka, šolska mladina se najmanj tri polne popoldneve v tednu telesno vežba na prostem. Šola na Angleškem ne pozna zaporne kazni, in sicer zato ne, ker nočejo otroka zapirati v prostoru s slabim zrakom.

Mož, ki je bil pravi reformator vzgoje na Angleškem, se imenuje Tomaž Arnold, protestantski pastor. Ta je postavil vzgoji cilj: christian gentleman, ki je postal geslo. Učenec naj vidi v svojem vzgojitelju vzor človeka, ki se ne plaši nikakega truda, da pravi iz svojega vzgojenceva koristnega člana človeške družbe, krščanskega viteza. Vrl človek naj postane iz otroka. Zato mu je treba popolnoma zaupati in dokazati to tako, da se otroku prepustijo točno določene dolžnosti in odgovornosti. Zidati na čast gojenca, je temeljna črta angleške vzgoje. S tem pa, da se na otroka zanesemo, smo tudi že začeli najneizprosnejšo borbo proti laži. Nič se v Angliji tako neizprosno ne pobija kot laž. Brezpogojna resnicoljubnost, zvestoba in smisel za občestvo, za medsebojno pomoč vsak trenutek, to so bistveni angleški znaki vzgoje že v najnežnejši dobi. Posebno občestveno življenje se neprestano neguje: vse dušne in telesne moči se zastavljajo, da se doseže skupni cilj. Kolikor se na Angleškem goji sport, se nikdar ne goji radi rekordov in podobnega, ampak le zato, da se že v mladini razvija zdravo telo in zdrav smisel za sožitje, za skupnost. Na vse zgodaj se otrok v šoli opozori, da je del občestva, da tudi on nekaj pomenja za celotni zavod, da je tudi od njega odvisen ugled šole in da je zanj odgovoren. Tako se seveda budi v učenca tudi veselje do sodelovanja, do udejstvovanja, s čimer raste otrokova samozavest in vera v življenje, otrokova energija in aktivnost.

Drugo važno načelo, ki ga izvaja angleška pedagogika popolnoma nasprotno nemški, je, da se z vso vestnostjo preiščejo otrokove sposobnosti in potem razvijejo individualno. Kakor je vzgoja čim naravnost, tako se tudi pouk vrši popolnoma različno kot na kontinentu. Šola je v Angliji predvsem vzgajališče. Nikdar ne sme biti posredovalka znanja, katero ostane pri nas mrzla, mrtva snov. Ako znanje ne obuja v učenca samohotne volje do življenja, do udejstvovanja, ako nima to znanje praktičnega smisla, ga smatra angleška vzgoja za manj nego nič. Pouk sam mora biti torej najprej vzgojen, zato razume Anglež kot vzgojo vedno tudi pouk. Tu se mladini možgani ne napolnjujejo s snovjo, temveč se skuša zbuditi in okrepiti v njej volja za učenje in delo v vsem poznejšem življenju. (Pri nas je čisto nasprotno: kdor ima »zrelostno« diplomu, ne pogleda več knjige — izobrazba mu ni več potrebna!) Vrednost šole se na Angleškem ne ocenjuje po tem, koliko zna dijak, ko je dovršil šolo, ampak po tem, kako je šola delovala na njegovo dušo in telo, to je, koliko se je v mladeniču razvil znanost in sposobnosti, da se še nadalje sam izobražuje in izpopolnjuje. (Pri nas imamo drugačne nazore: mislimo, da je človek toliko več vredn, kolikor več se je naučil na šolskih klopih; zahtevamo n. pr. — akademsko izobrazbo za učiteljsko, ker sodimo, da bomo toliko več znali, kolikor več časa bomo sedeli v šoli. In šolske reforme gredo pri nas večinoma za tem, da podaljšamo učni čas!)

Kako je z učno snovjo, z učnimi načrti? Pri nas morajo biti načrti alfa in omega vsega. Kakor se nič ne oziramo na razvoj individualnih sposobnosti gojenca, tako se mu vsiljuje snov, ki nima in ne bo nikdar imela zanj pravega pomena. Na Angleškem ni o učenem načrtu pravzaprav niti govora. Poedine šole, da, celo poedini učitelji imajo popolno svobodo, kako in kaj naj učijo. Nihče ne imej nikake oblasti nad mladino, pravijo, kdor je ne uči. Profesora v našem smislu angleška šola ne pozna. Kdor mladino uči, jo spremlja iz najnižjega do najvišjega razreda, seveda nikdar ne nad štiridesetico dijakov. Da bi dal kdo toliko in toliko stranic, ki naj se jih mladina uči doma, tega si na Angleškem niti misliti ni mogoče. Ves pouk je urejen tako, da vse delo izvrši v šoli. Več kot osem ur dnevno ni učenec nikdar siljen delati. Pri nas se izven šole goji »biflanje«, ki pusti čes

sto zle posledice na duši in na telesu za vse življenje. Angleški učitelj je n. pr. prepričan, da se zgodovina ne more učiti po periodah kakor se dela pri nas. Naše letnice, vladarji, sistemi so mu naravnost nerazumljivi. Zato navaja, kaj in kako naj dijak čita in preučuje. Tako si nekaj nadarjenih in delavnih učencev pridobi originalno in globoko znanje zgodovine, drugi ne znajo ničesar. Nič zato, večina itak ne bo imela morda nikdar več v življenju potrebe tega znanja.

Najbolj pa se angleška šola odlikuje po tem, da gleda tako učitelj kot tudi javno mnenje, da šola zbudi zanimanje za pouk in da to zanimanje tako ojači, da se knjiga in učenje omilita učenca za vse življenje. To se smatra za prvo dolžnost šole. Zato angleški profesor nikdar ne dolži učencev, kadar vidi, da ga ne poslušajo pozorno, ampak sebe. Z drugo besedo: tudi učna snov je vredna na Angleškem toliko, kolikor so vredni ljudje, ki jo morajo podajati. Zato se pazi v prvi vrsti, da so učitelji ljudje na mestu. Vsi vedo, da je njih življenska naloga vzgajati popolne, samostojne ljudi, ki so krepko navezani na celoto, ki imajo močno voljo do službe za občestvo, ljudi, ki znajo poprečno — ko so dovršili šolo — mnogo manj od Nemca ali Francoza, toda kar znajo, znajo dobro in potem, kar je glavno, vse življenje študirajo dalje in — delajo.

Angleški pedagog ni niti uradnik kot pri nas, niti sanjar. Prve njegove kreposti so: poznavanje življenja, družbe, človeštva, gmotna neodvisnost in svobodna, samostojna sodba.

Take vzgoje pri nas ni. Pri nas je vse tako urejeno, da šola ubije inicijativno, energijo in svobodno voljo. Med našo šolo in življenjem ni nikake skladnosti več. Pouk nima niti šence praktičnosti, nima zveze z življenjem, z razvojem družbe. A če si upa kdo to povedati, mu zapro usta, da je lajnik, da je diletant. Niti zdravega razuma ne razvijamo gojencem, niti krepke volje, niti krepkih živcev. Nasprotno, šola nas dela nesposobne za naš najbližji in stalni življenski poklic.

Angleška vzgoja stremi za tem, da se razvije značaj, močan čut za skupnost, viteško ravnatelj, angleški pouk pa skuša oskrbeti gojencu tako praktično znanje, ki bo povsod vredno kot gotov denar, ko bo človek stopil v življenje.

Kakor imamo na kontinentu nekako sekcijo inteligentov večinoma iz premožnih slojev, tako se na Angleškem omogoča razvoj talentiranih ljudi. Študij je pri nas nekaj tako draga, da ga zmorejo le oni, ki imajo dovolj sredstev. Kdor ni bogat, bo komaj kdaj dosegel najvišjo izobrazbo. Z denarjem se obiskujejo šole, se kupujejo knjige, se plačujejo instruktorji, se upliva, da pridejo ne sposobni ljudje naprej in končno v najboljše službe. Kdor nima denarja, naj ne sili v šole, naj ostane tlačena para, če je še tako nadarjen, in naj gre kvečjemu v takozvani inteligentni proletarijat. Šola ni zanj, šola je privileg premožnih! Takšno selekcijo imamo mi. In če je kdo pri nas vendar toliko srečen, da more obiskovati šolo, ker ima dar, pa ga zlo mimo s svojim učnim sistemom, ako ima kakor ličjak svoje volje. Če se ne upogne, ga požene nemo iz šole, kakor hitro pokaže nekoliko samostojnosti. Predpov je toliko, da ga vsak čas lahko ustrahujemo. Ne potrebujemo darovitih, samostojnih ljudi, vzgojiti moramo hulje. Zato ubijemo pogosto najposobnejše najenergičnejše in se potem škandaliziramo na izprijenih študentih. Tak je naš šolski sistem in kdor mu noče malikovati, ne sme imeti besede pri vzgoji!

Angleži delajo drugače. Skrbe, da se dvignejo talenti iz vsega naroda, iz najzakotnejših vasic. Čim originalnejši in samostojnejši talent, tem lažje se razvije. Pri nas bi takega človeka zaprli v blaznico, na Angleškem se mu pomaga z bogatimi, takozvanimi kraljičnimi stipendijami. Najoriginalnejši in najsamostojnejši jo dobi najprej, zakaj Angleži dobro vedo, da bo naglo postal stebel njih moči in gospodstva.

A kakor se omogoča razvoj poedincu, tako se tudi šolski ustanovi ne krati svoboda tako nesmiselno kot drugod. Angleška šola je še vedno kolikor toliko prosta. Svobodno se ustanavlja in uveljavlja. Self-government velja tudi tukaj. Država prepustja prvo besedo zasebni pobudi, s čimer doseže, da se za šolstvo zanima vsa javnost, da sodeluje in nosi odgovornost. Kjer se pokažejo uspehi, daje država visoko podporo in omogoča razvoj. Toda šolstva si ne prisvaja, ga ne krati v njegovi svobodi in predvsem ne nastavlja dninarjev namesto vzgojevalcev.

Tudi dijak je svoboden v svojih mislih in v znanstvenem delu. Kakor živi večinoma v nekakem internatu, imajo ti internati vendar svojo najširšo avtonomijo. Vzgojitelj živi skupaj z gojencem. Ako pomislimo, kako je učiteljsko izbrano, kako živi res samo vzgoji in pripravljanju mladine za življenje, potem razumemo, kako velik pomen ima stalno, nepriljeno občevanje dijakov z učitelji, kako vpliva nanje svoboden razgovor s priznanimi osebnostmi in čisto z učenjaki.

Ves šolski sistem je torej od našega tako različen, kakor je različno dvajseto stoletje od devetnajstega. Za sto let smo navzkriž, in če se sistem ne bo spremenil, ne bodo prav nič pomagale vse tožbe o nezadostnih uspehih pri klasifikacijah.

Nogavice, rokavice, damsko in moško perilo, kravate, čepice, bluže, damske obleke, torbice i. t. d. kupite najceneje pri ŠTERK, nasled.

MILOŠ KARNIČNIK
LJUBLJANA, Stari trg šte. 18.

Za svoje socialno-gospodarske ustanove storimo premalo.

Učiteljski dom v Mariboru in Konvikt v Ljubljani kličeta na pomoč. — Izjava obeh predsednikov. — Zdraviliški dom v Rogaški Slatini se lepo razvija. — Nabirajte nove člane za Učiteljsko Samopomoč. — Pomagajmo si sami, ker drugi nam ne bodo!

OBČNI ZBOR UCITELJSKEGA DOMA V MARIBORU

se je vršil dne 19. marca t. l. v Mariboru. Udeležba je bila zelo slaba.

Ko je predsednik otvoril zbor in se je odobril zapisnik poslednjega občnega zbora, je podal tajnik kratko

poročilo o delovanju upravnega odbora

v preteklem letu. Navedel je, da je odposlal nekaj prošenj za podporo, več vlog na predstojništva raznih javnih uradov v zadevi nakupa državnega grba in zemljevidov, objavil v stanovskem glasilu nekoliko člankov, s katerimi je vzbujal zanimanje za društvo in razposlal v začetku šolskega leta vsem šolskim upraviteljem vabila za naročitev založenega blaga. Nato je naznanil, da je imel upravni odbor eno sejo in da sta se vršili dve skupni seji nadzorstva in upravnega odbora. V sejah so se obravnavale vse važnejše tekoče zadeve in se je sklenilo: opustiti prostore, katere je imelo društvo v najemu, ker je sedaj učiteljskišnikom vsako zbiranje prepovedano; skrbeti, da se tudi za šolsko leto 1927/28. posreduje pri najemu dijaških stanovanj; založiti učne slike za telovadbo, ki jih pripravlja strokovni učitelj I. Lavrenčič in spremeniti društvena pravila razmeram primerno. Dalje se je sklenilo iz risarjem zemljevidov nova pogodba, dalo nekim učiteljskim sirotam do prejema pokojnine brezobrestno posojilo na razpolago ter se je dovolila nekemu učiteljskišniku denarna podpora, dvema pa se bode nabavila obleka in perilo.

Upravnik je poročal,

da se leta 1927. ni založilo nič novega, ker je bilo poprej treba poravnati stare obveznosti. Naročila se v splošnem plačujejo redno. V 508. pošiljkah je razposlal širom cele države za 63.262 Din blaga, in sicer 16 komadov zbirke »Prekmurske pravljice«, 158 komadov dela »Oder«, 1024 državnih grbov, 914 zemljevidov Pohorja, 717 zemljevidov Slov. gor, 449 zemljevidov Prekmurja, 712 zemljevidov Celjske kotline, in 4189 zemljevidov Ljubljanske in Mariborske oblasti. V zalogi je še ostalo 179 komadov knjige »Prekmurske pravljice«, 1850 brošuric »Oder«, 3374 grbov in 32.447 zemljevidov.

V bližnji bodočnosti bode društvo izdalo latinske in cirilske črke v genetičnem redu, učne slike iz telovadbe in par slik za realistični pouk. Pokazal je načrt slike elektrarne na Fali.

Ker se dosedanja načini agitacije niso dovolj obnesli, predlaga, da se organizira agitacija od šole do šole.

Blagajnik je najprej poročal

o denarnem prometu leta 1927. in potem podal pregled delovanja društvenega vodstva od ustanovitve društva do konca prošlega leta.

Leta 1927. je U. D. imel sledeče dohodke: 1. Članarina 11.883 Din. 2. Darila 9055-90 Din. 3. Izkupiček za zemljevide 44.950-45 Din. 4. Izkupiček za grb 16.332-22 Din. 5. Izkupiček za »Oder« in »Prekmurske pravljice« 1343-50 Din. 6. Prispevek UJU za učiteljski naraščaj 3000 Din. 7. Obresti glavnice 5339-85 Din. 8. Obresti državnih obveznic 1686-50 Din. 9. Podnajemina 1450 Din. 10. Tri obveznice po 100 Din = 300 Din. Skupaj 95.341-42 Din.

Izdatki so znašali: 1. Tisk zemljevida 34.237 Din. 2. Nagrade — risanje zemljevida 13.400 Din. 3. Najemina za prostore za učiteljski naraščaj 6760-05 Din. 4. Režijski stroški 2465-75 Din. 5. Učiteljskemu konviktu za zemljevide 1500 Din. 6. Podpora 630 Din. 7. Manipulacijski stroški pri poštni hranilnici 491-40 Din. 8. Razni drugi stroški 374-50 Din. Skupaj 59.859-15 Din.

Ako se prišteje gotovini v znesku 35.182-27 Din še vrednost omenjenih 3 obveznic po 100 Din in terjatve v znesku 5000 Din, je razvidno, da se je v poročilnem letu zvišalo premoženje društva za 40.482-27 Din.

Razmeroma majhen končni efekt so povzročili stroški za risanje in tisk zemljevidov v znesku blizu 45.000 Din. Ker pa je vsa zaloga plačana, bode bilanca za tekoče leto gotovo mnogo ugodnejša.

Sedaj ima društvo to-le premoženje:

1. Gotovina 110.653-64 Din. 2. Nominalna vrednost državnih obveznic 22.000 Din. 3. Vrednost blaga in inventarja 186.436-50 Din. 4. Terjatve 5000 Din. Skupaj 324.090-16 Din.

Pri razgovoru, ki je sledil blagajnikove mu poročilu, se je splošno obžalovalo, da se je vplačalo tako malo članarine. Niti polovica učiteljsva mariborske oblasti noče za svojo najvažnejšo gospodarsko ustanovo žrtvovati malenkostne vsote 1-66 Din na mesec. Zanimivo je tudi, da so društvo najmanj podpirali tovariši in tovarišice, ki uživajo vsled dobrih krajevnih razmer mnogo ugodnosti in da so razmeroma najbolj po žrtvovalni upokojeni učitelji(ice) v Mariboru, skoraj sami — staroupokojeni.

Tajnik je svetloval, da je

razpoložljiva gotovina varno naložena

v kakem pripravnem stavbišču ali pa v pripravnem poslopiju. Zato je občni zbor pooblastil širji odbor, da sme ta nasvet izvesti.

Tovariš J. Klemenčič je kot predsednik nadzorstva poročal, da se je o blagajniškem poslovanju izvršila temeljita revizija in da se je ugotovil popoln red. Radi tega predlaga, da se račun za leto 1927. odobri.

Poročila vodstva so se vzela z odobravanjem na znanje.

Na predlog tovariša F. Karbaša se je tudi za tekoče leto določila

članarina v znesku 20 Din.

Ker je ta vsota, posebno, ako se plačuje v obrokih, malenkostna, se apeluje na učiteljsvo mariborske oblasti, da pristopi potom učiteljskih društev korporativno U. D.

Poročevalce

za spremembo pravil

tovariš M. Lešnik, je izvajal, da je sprememba sicer potrebna, toda nujna ni. Da dobi društvo dobra in za daljši čas uporabljiva pravila, naj se zadeva temeljito obravnava. Najprej morajo o predmetu razpravljati učiteljska društva in šele potem naj o njem sklepa prihodnji občni zbor.

Volitev društvenega vodstva

se je izvršila z vzklikom. V upravni odbor so bili izvoljeni dosedanja odborniki, in sicer: A. Hren za predsednika; J. Rajšp za podpredsednika; M. Kožuh za blagajnika; S. Vodenik za tajnika ter M. Hočvar, F. Karbaš, M. Lešnik, Lj. Muzek in M. Planer za odbornike.

Glede nadzorstva je bil sprejet predlog tovariša Klemenčiča, da se izvolijo vsako leto drugi odborniki. Nato so bili v nadzorstvo izvoljeni: g. A. Mešičkova, g. T. Šijančeva, F. Lovše, Lj. Petrič in M. Pučelik.

Predlog se je stavil in sprejel samo sledeči: tovariš J. Klemenčič je priporočal, da se na novih nakladah zemljevidov tiskajo krajevna imena z večjimi črkami.

Končno je predsednik zaključil občni zbor s prošnjo, da udeleženci v svojih krogih vzbujajo zanimanje za društvo.

IZJAVA.

Učiteljski dom v Mariboru in društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta delujeta z enakimi cilji vsak v svojem področju. Prvi gospodarski akciji se medsebojno podpirata, zato priporočamo stanovsko zavodnemu učiteljsstvu, da ne zavrača pošilk in ponudb, ki bi izhajala iz drugega področja.

Ljubljana, 24. marca 1928.

Anton Hren.

Josip Lapajne.

Površnost. Neka tovarišica je pri avtorju »Igrice«, ki jih je založilo Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta, pisмено vprašala, kje bi nabavila njegove igre, istočasno pa je zavrnila po Konviktu vposlana dva izvoda. Svetujemo, da se tov. v bodoče potrudijo pošiljke odpreti in pregledati vsaj v svojem interesu, če že ne čutijo potrebe svojemu stanu brez osebnih žrtv kako malenkost nakloniti.

J. L. »Vrabcic« so najprimernejša igrice za spomladansko dobo. Kostum edino: dolg dvojni klun iz lepenke. Jako kratkočasno! Dohodki zelo dobrodošli Društvu za zgradbo Učiteljskega konvikta.

UCITELJSKI ZDRAVILIŠKI DOM V ROGAŠKI SLATINI r. z. z. o. z.

Osmi redni občni zbor se je vršil dne 11. marca 1928 v Celju. Iz poročila načelstva se povzame, da je štela zadruga koncem leta 1927 — 172 članov s 195 deleži v znesku 48.575 Din.

Denarni promet v poslovnem letu 1927. je znašal 78.238-84 Din.

Po odobreni bilanci so znašala 31. decembra 1927: Aktiva: Vrednost hiše in posrestva 45.196-16 Din. Vrednost pohištva po 10% odpisu 6748-47 Din. Vrednost perila po 15% odpisu 8083-84 Din. Naložen denar 13.574-85 Din. Vrednostni papirji 1100 Din. Delež pri Zadrugi zvezi 50 Din. Poštna hranilnica 128-01 Din. Skupaj 74.881-33 Din.

Pasiva: Deleži 48.575 Din. Izposojila 15.000 Din. Prehodni zneski 30 Din. Rezervni sklad 8466-30 Din. Čisto dobiček za 1927. leto 2810-03 Din. Skupaj 74.881-33 Din.

Rezervni sklad znaša po pripisu vsega poslovnega dobička 11.276-33 Din.

Po sklepu občnega zbora se naznanja p. n. zadrugišnikom:

1. Deležem se določijo za l. 1927. pet odstotne obresti, ki se pa izplačajo le onim zadrugišnikom, ki zahtevajo izplačilo najdalje v 4 tednih po tem razglasu v »Učit. Tovarišiu«.

2. Zadrugišniki uživajo v »Učit. domu« 75% popust od cene sob. (Kot solastniki hiše pa plačujejo le polovico kopališke in godbene takse).

3. Zadrugišniki, ki posetijo zdravilišče in se žele nastaniti v »Učit. domu«, se morajo prijaviti pravočasno — za čas glavne sezone najmanj 4 tedne poprej pri upravni doma ali pri načelniku zadruge Antonu Gnusu na Dolu pri Hrastniku.

4. Člani onih učiteljskih društev, ki so pristopila kot zadrugišniki zadrugi »Učit. zdrav. dom v Rogaški Slatini« uživajo 10% popust na ceni sob. Teh društev je doslej 15, in sicer 6 iz ljubljanske, 9 pa iz mariborske oblasti.

Tovariši(ice) ostalih društev zdramite se! Prijava in dopisi se blagovolijo nasloviti na združnega načelnika — Dol pri Hrastniku.

DRUŠTVO UČITELJSKA SAMOPOMOČ ima človekoljuben namen: V najhujši stiski — ob smrti — pomaga potrebnim z denarnimi prispevki — posmrtninami. Te se ravna po številu članstva. Za posmrtnino izplača društvena uprava preostalim (vdovi, vdovcu, otrokom itd.) znesek, ki znaša 5krat toliko Din kot je na smrtni dan imelo družvo članov. — U. S. sprejema za člane učitelje in profesorje, njih soproge in vdove ter učiteljice vseh javnih in zasebnih šol v ljubljanski in mariborski oblasti. Priglasence ne sme biti starejši od 45 let in mora biti ob času priglavitve zdrav. — Sprejemni pogoji: Priglasenec naj sporoči društveni upravi ali društvu zaupnika v srezi sledeče podatke: Krstno in rodbinsko ime, dan, mesec, leto rojstva, ime rojstnega kraja in bivališče (v mestih ulico in številko). Prijavi naj priloži **zdravniško potrdilo** (brez koleka) ali **potrdilo društvenega zaupnika**, da je zdrav. — Sprejemne pristojbine znašajo od 25 do 74 Din (po starosti); nakaže se jih s položnico, katero prejme priglasenec od društvene uprave. — Člani plačajo za vsak smrtni slučaj 5 Din in enkrat na leto za upravno in rezervni fond 6 Din; drugih plačil nimajo. — Z nizkimi prispevki si vsak član U. S. zagotovi lep znesek, katerega prejmejo njegovi dragi — danes okroglo **11.000 Din**. Od ustanovitve v letu 1898 do danes se je izplačalo na posmrtninah **693.117,50 Din** in to samo v letu 1927. — **322.095 Din**. To so zneski, ki govorijo dovolj glasno tudi onim, ki še niso člani U. S.! — U. S. vrši svojo dolžnost nesvirljivo in na tovariški način. V nas samih si iščimo opore, pomagajmo drug drugemu, U. S. naj nam bo res prava **samo-pomoč!**

Prosimo vse člane U. S., društvene zaupnike in nabiralce članov po srezih, predsednike učiteljskih društev, šolske upravitelje in ravnatelje raznih zavodov, da vstopijo in povabijo v naš krog vse tiste, ki še niso člani U. S. V slogi je moč!

Učiteljska Samopomoč v Ljubljani.

Splošne vesti.

OBČNI ZBOR SLOV. ŠOLSKE MATICE

se vrši na velikonočno sredo, dne 4. aprila t. l., z začetkom ob pol enajsti uri dopoldne v 1. mestni deski osnovni šoli na Ledini v Ljubljani. Spored: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila društvenih funkcionarjev. 3. Poročilo preglednikov. 4. Volitve. 5. Slučajnosti. — Ker je občni zbor sklepčen ob vsakem številu članov, je želeli točno udeležbe.

— **Udeležite se občnega zbora Slovenske šolske Matice!** Vse članstvo, ki je na zborovanjih okrajnih učiteljskih društev izražalo svoje želje glede Slovenske šolske Matice opozarjamo, da ima sedaj na občnem zboru priliko iznesti svoje želje in predloge. Letos se voli tudi nova uprava za tri leta ter je sedaj prilika, da se uveljavijo vsi oni, ki se zanimajo za šolsko reformo, moderne pedagoške probleme in s tem pomagajo zbuditi tozadevno delo pri nas iz letargije ter ga organizirajo, kakor to zahtevajo novi časi in nove razmere.

— **Kako kaže naša akcija z »Mladinsko Matico«?** Vobče prav lepo. Ponekod celo nad pričakovanje. Le redke so šole, ki se še niso zdramile. Po vsej priliki stoji, da nam je 10.000 naročnikov že zagotovljenih. Počakati pa moramo še, da poteče rok za nabiranje (15. april), potem bomo pokazali v številkah, kako smo, koliko nas je in odkod. Z mnogih šol dobivamo naknadnih naročil. Tako je prav! Zlasti so se postavile nekatere enorazrednice! Čast jim! Tako bi bilo lahko povsod, ko bi se tovariši(ice) ne zadovoljili s tem, da so storili že dovolj, ako so raz-

pečali samo tiste bloke, ki smo jih ponudili. Zdaj je še čas, da se popravi, kar je zamujenega. Ne nehajte prej, dokler ne zganete poslednjega omahljivca! Imejte pred očmi: Čim več naročnikov, tem boljše in lepše bodo knjige. In še to: Knjig ne bomo tiskali dosti več, nego bo naročnikov. Kasneje jih bo torej prav težko dobiti; seveda tudi za mnogo višjo ceno, nego je sedanja naročnina. Upravitelji, naročite za šolske knjižnice po več izvodov! Pošljite čimprej naročilnice in denar, da lahko določimo približno naklado!

— **Seja širjega sosveta pov. UJU** se vrši glasom sklepa ožjega sosveta v nedeljo, dne 15. aprila t. l. v Mariboru.

— **Seja šolsko-upravnega odseka UJU** — poverjeništvu Ljubljana bo v soboto, dne 31. marca t. l. ob 15. v prostorih poverjeništvu.

— **Pedagoški teden v Berlinu.** Ko sem v zadnjem »Tovarišu« prečital program predstoječega učiteljskega kongresa v Berlinu, sem doznal, da je v bistvu tak, kakoršen je vsakoleten tečaj za inozemce. Ker se počitniških tečajev udeležijo tudi tovariši z vseh krajev sveta, je vsak tak tečaj skoraj tudi svetovni ped. kongres. Ker sem se teh tečajev že trikrat udeležil, poznam poslovanje povodom takih prireditvev. Veliko ti hočejo nuditi, zgođi pa se lahko, da si ne izbereš glede hospitacij po raznovrstnih šolah pravih tipov šol. Mnenja sem, da je na mestu, da opozorim v Berlin nameravajoče tovariše na obisk pri sledečih gospodih: 1. Rektor Schmidt, Pfalzburgerstrasse, Wilmersdorf. V sedanjem venju si je ta zbral srednjo, dobro premišljeno pot, kar je uvaževanje vredno. 2. Tovariš Pirner, Wilmstrasse 217, osnovna šola. Pri njem imaš priliko seznaniti se z najnovejšimi metodami v risanju. Nekaj posebnega. 3. Rektor Jenssen, Poizkusna šola. Umetniška vzgoja. Učno snov izbira mladina sama. Tu vidiš učitelja-umetnika, ki te bo zanimal v katerega ne moreš pozabiti. 4. Rektor Gieseler, Bergmannstrasse 60. Njegova posebnost je, »govoriti zbor«, Sprechchor. Ne zamenjati z zbornim govorjenjem, Chorsprechen. Pri tem se vrši dinamska ojačitev govorjenja, pri govorečem zboru pa pride skupnostno čuvstvo do izraza. Ta zbor je nekaj najnovejšega, pri nas še nekaj popolnoma nepoznanega, a je velikega pomena za razne prireditve. Ne opusti seznanitve s tem nikdo. 5. Rektor Karstädt, Schönhauseralle 166 K in pri njem služijo tovariši Jonke, imata posebne metode v računstvu, narodnem gospodarstvu in tehniki, sicer pa se držita srednje poti. Sta zanimiva. Slednji še posebej s svojim šolskim muzejem, ki ti da pobudo za tako delovanje. 6. Rektor Fric Karsen, Poizkusna šola. Gotova skupina našega tovariševstva ga smatra za zelo aktualnega. Preveč navduševanja skoraj. V Berlinu se boš prepričal, da so njegove ideje težko uresničljive in kritika tovarišev z raznih krajev, ki si bodo njegovo šolo ogledali, bo negativna. Z glavo ne moremo skozi zid. — Udeležence opozarjam istočasno na g. F. J. Niemana, vodjo inozemskega oddelka centralnega instituta, ki namerava voditi v predstoječih Binkoštih ekskurzijo pedagogov v Slovenijo. Tu bi tudi radi predavali, a žele, da jih UJU v to pooblasti oziroma povabi. Naj se tej želji naše poverjeništvu odzove in pooblasti tovariše, da to povabilo izvrše. Tovariši srečno pot. Obilo uspeha, v Münchnu pa ne pozabite na »Deutsches Museum«, ker kaj takega ne vidimo na celem svetu.

Leo P.

— **Odobreni krediti za izplačila pokojnin** in zaostankov po partiji 55. Na koncu proračunskega leta 1927/28. so se izkazali krediti za plače državnim uslužbencem, predvsem pa upokojujencem premajhni. Ministrski svet je odobril nove kredite, s katerimi so bila izplačila za marec omogočena in so se tudi v redu izvršila. Poleg kredita za redne pokojnine, na račun katerega se izplačujejo tudi pokojnine prevedenih kronskih upokojujencev, je odobren nakladni kredit 2 milijona dinarjev za izplačilo dvomesečnih prejemkov kot pomoč družinam umrlih državnih usluž-

bencev v smislu čl. 124. uradniškega zakona. Nadalje je odobren kredit 20 milijonov dinarjev za izplačanje zaostalih terjatev iz prejšnjih let in to v prvi vrsti za nakazilo neizplačanih pokojnin. Ti krediti ne zapadejo koncem proračunskega leta in se smejo vršiti izplačila na račun istih do konca avgusta.

— **Predsednik UJU pri prosvetnem ministru.** Ker so predloženi novi amandmani za finančni zakon za l. 1928/29. je prošil g. Petrovič, predsednik UJU dne 18. marca za sprejem pri prosvetnem ministru in ga naprosil, da bi prišla v amandmane tudi določba glede ukinitve disciplinske uredbe, o pravici na polno pokojnino po 32 službenih letih in tudi določba glede učiteljske stalnosti. G. minister je izjavil, da to ni bilo predloženo ministrskemu svetu, a ne morda radi tega, ker je bil kdo proti temu, temveč, ker pozitivno ve, da bo zakon o narodnih šolah predložen Narodni skupščini in v tem za konu je vse gornje zapopadeno in bode s tem tudi uzakonjeno.

— **Z ozirom na razburjenje med enim delom učiteljstva Dol. lendavskega sreza,** ki ga je izval članek »Neznosne razmere za učitelstvo ob meji in v Prekmurju« izjavljam, da sem spisal članek z ozirom na razne dopise in zadevno razpravo na poziv ožjega sosveta pov. v Ljubljani jaz in odgovarjam za vso vsebino sam. Vsakomur in tudi javnosti sem pripravljen vsak omenjeni slučaj neizpodbitno dokazati, če bo v čast gotovim ljudem, je pa drugo vprašanje! — V Ljubljani, 24. marca 1928. — Ciril Hočevar.

— **Z. L., učenec osnovne šole v C; premetitev v 6. razred.** Te dni so prešla šolska upraviteljstva dopis velikega županstva, od nosno sreskih poglavarstev, s katerim smo pomaknjeni učitelji zopet eno stopnjo nazaj. Načelno, kakor tudi posebno v tem slučaju je tako postopanje popolnoma napačno. Načelno: Edinole učiteljstvo pozna učence svoje šole tako dobro, da more popolnoma pravilno presoditi njihovo sposobnost. Najslabši učitelj bo svojega učenca bolje poznal, kot nadzornik, ki enkrat obišče šolo v letu, pa če tudi je zadnji dosegel rekord v spoznavanju otroške duše. In končno zelo dvomimo, če se s takim postopanjem od strani višjih šolskih oblasti učiteljev ugled večja? Samo slepo orodje v rokah drugih pa res nečemo biti. Naj se raje postavijo v šolo gramofoni... Specielno: Stari repetent, učenec torej, ki je len in nemaren, ki tako malo zna, da je sposoben le za 3. razred, sme naenkrat ne v 4. in tudi ne v 5., ampak kar v 6. razred. Zakaj? Ker je »moralno skrajno pokvarjen«. Torej ta njegova lastnost, da je moralno zelo pokvarjen, mu daje nadomestilo za neznanje, da sme kljub temu v 6. razred? Ali pa je morda 6. razred »refugium peccatorum«, kamor spadajo moralno pokvarjeni učenci? Ne prvo, ne drugo ni res. Če je L. Z. moralno silno pokvarjen, bo ravno tako slabo vplival na svoje součence v 6., kakor je v 3. razredu. V tem slučaju je edino le izključitev učenca primerna in potrebna. — J.

— **Odbor za zblizanje jugoslovenskega, čehoslovaškega in poljskega učiteljstva** je bil osnovan dne 20. t. m. Ta odbor je osnovan v svrhu pospeševanja tesnejših zvez in skupnega dela vseslovenskega učiteljstva. V odbor so izvoljeni: Vlada K. Petrovič, Milan L. Popović, Vujica Petković, Bisenija Lukička, Živojin Dordević, Tik. N. Kostić, Aleksije Đurčić in Dušan M. Prica.

— **Pretrsa zakona o narodnih šolah.** Zakon o narodnih šolah, ki bo veljaven za vso državo, je predelavala v prosvetnem ministru posebna komisija, ki pa je sedaj dokončala svoje delo in oddala zakon v definitivni izdelavi prosvetnemu ministru, ki ga bo te dni predložil narodni skupščini v odobritev. V komisiji je sodeloval tov. P. Flerč.

— **Za urednikovega pomočnika »Narodne Prosvete«** je imenoval Izvršni odbor tov. Dušana Prica, učitelja v Beogradu, ki je do deljen prosvetnemu ministru in ki je že prej sodeloval pri listu.

— **Glavni prosvetni svet** je začel z razpravljanjem o novem osnutku učnega načrta za srednje šole, ki ga je izdelala specialna komisija prosvetnega ministristva. S tem načrtom je predvidena unifikacija učnega načrta, ki je bila izvršena do sedaj le do petega razreda gimnazije in realke.

— **Samovoljno podaljšanje dopustov.** Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, v katerem ponovno opozarja učiteljstvo na težke posledice samovoljnega podaljševanja dopustov in na že prej izdane tozadevne naredbe. Druga točka tega odloka pravi: Ako bi se dogodil slučaj, da kaka učna oseba težko zbolí izven službenega kraja, je njena dolžnost javiti to potom lokalne šolske oblasti na pristojno prosvetno oblast in prositi za odobritev bolovanja. Ako bi pa kdo postopal v nasprotnem smislu, se bo smatralo, da je zapustil službo in bo na podlagi tega po čl. 133. točki 7. uradniškega zakona odpuščen iz službe.

— **Za službena mesta v mestih.** Prosvetni svet je rešil 22. februarja na vprašanje ministrstva prosvete, da mora imeti vsak prosilec za Beograd 9 službenih let, za oblastna mesta 6, a za manjša mesta 3 službena leta.

— **Ljudmila Gabrškova.** V ponedeljek zvečer je po kratki bolezní umrla v Ljubljani tov. Ljudmila Gabrškova. Službovala je že celih deset let v Mostah pri Ljubljani. V zadnjem času si je nakopala pljučnico, ki ji je v kratkem času pretrgala nit še mladega življenja. — Z njeno smrtjo je močno prizadeta družina Gabrškova. Pokojnica je hči višjega šolskega nadzornika v pokoji g. Frana Gabrška in sestra naših tovarišev Vide in Zlate. Šola v Mostah je izgubila marljivo učiteljico, a družina dobro hčerko in sestro. — Prizadeži družini naše najiskrenejšje sožalje!

— **Tragična smrt.** V Beogradu je umrl tov. Ciril Pivk, ki se je nahajal v telovadnem tečaju. Pri teovadbi mu je počil srčni žaklić, čemur je zaradi prepozne pomoči podlegel.

— **Zivanovičeva knjiga »Naufki o verie«**, zaradi katere je bilo mnogo razburjenja med upravitelji, ni obvezna. Priporočena je le pravoslavnim šolam, ni pa ministrstvo odredilo, da se ta knjiga mora naročiti od katerekoli šole.

— **Kako Čehi upoštevajo svoje narodne noše in kako pri nas.** Čehoslovaško ministrstvo je te dni razposlalo po naših šolah brezplačno štiri krasne velike ko'orirane slike narodnih noš kot dar za učilo. Pri nas imamo prof. Sičevu zbirko narodnih noš, izdelanih od priznanega umetnika akad. slikarja Gasparija. Te slike bi morale vsi kot učilo po hodnikih v vsaki šoli. In kaj je storila oblast pri nas za propagando narodnih noš? Ni jih poslala na Češko, a tudi ne nabavila za naše šole, čeprav dobijo šole dan za dnem naročila za obvezno naročitev raznih knjig, ki leže potem v omarah. Dobro bi bilo, da bi posvetili raznim obveznim in neobveznim priporočilom za šole malo pozornosti naši poslanci.

— **Usposobljenostni izpiti** v pomlad terminu v Mariboru v letu 1928. Z ozirom na dejstvo, da nekateri kandidati(inje) do 11. aprila t. l. še nimajo potrebne službene dobe, da bi se mogli javiti k izpitu že v tem terminu, se začetek izpitov preloži na 2. maj t. l. Prošnje komisiji do 20. aprila! Vse drugo je na črni deski državnega moškega učiteljskega.

— **Črnilo** se v ogromnih množinah pretaka izpod peres učiteljstva in šolske dece. Vsaka kapljica naj bi naše članstvo opozorila, da ni prav zavedno, če ne opazi na tintniku firme, ki priznava Društvu za zgradbo Učiteljskega konvikta 20% provizijo. Naslov na naročila: »Ides«, Kranj. Ne kupujte ekstraktov in tinte v trgovinah, ker ima društvo U. K. pogodbo le s tovarno! — J. L.

— **Opozarjamo tovariši(ice)** na inserat lekarne BAHOVEC, ki jo toplo priporočamo. — Enako naj se tovariši(ice) in tovariši ozirajo pri nakupu in naročilih na tvrdke, ki inserirajo v »Učiteljskem Tovarišu«.

LISTEK.

JOS. DOLGAN:

Učni načrt kmetske delovne šole.

Drugi razred.

Toplomer: Cev s kroglico, živo srebrno in deščica; številke in črtice na deščici; kaj se zgodi z živim srebrom, če ga segrevamo z dihanjem, na soncu, z ognjem, v gorki vodi; toplota raztegne živo srebro; ko neha toplota, se skrči; kako zapišemo stopnjo; koliko stopinj je danes v šoli; koliko stopinj je zunaj; koliko stopinj je bilo zjutraj; koliko stopinj opoldne; koliko stopinj je v senci; koliko stopinj na soncu; koliko stopinj je v mrzli vodi; koliko stopinj v gorški vodi; kaj čuti roka, če jo denemo iz gorke vode v mlačno vodo; iz mrzle vode v mlačno vodo; toplomer iz gorke ali mrzle vode v mlačno vodo; voda za dojenčka; kopalni toplomer; zdravniški toplomer; kako merimo telesno toploto z zdravniškim toplomerom; kako ravnamo z zdravniškim toplomerom; koliko stopinj ima telesna toplota; v človeku gori brez plamena; kakšno glavo in čelo ima bolan človek; človek, ki ga vedno zebe; ali pomeni vročina zdravje ali bolezen; koliko stopinj ima zdrav človek; vsaka hiša naj ima zdravniški toplomer; premrzla soba, klet, hlev; vsaka hiša naj ima sobni toplomer.

Vetrovi: Vzhod, zahod, jug, sever; veter; od katere strani piha v obraz; oslinjen prst; dim iz dimnika ali tovarne; vetrnica; petelin na cerkvi; od kod prihajajo oblaki,

proti kateri strani se pomikajo; ali je isti veter v oblakih kot pri tleh; ali je močnejši veter na hribu ali na ravnem; delo na strehi; preprih v sobi; gibajoča se voda; valovi; zrak; gibajoči se zrak; reči v gibajoči se vodi; papir in ptičja peresa na vetru; papir nati zmaj na vetru; sila v zemlji, ki vleče zmaj nase; sila v rokah; sila v vetru; kateri vetrovi so topli; kateri so hladni.

Oblaki: Čemu so podobni oblaki; čemu je podobna megla; sopara; hlapovi; beli oblaki; ovčice; mrene; temni oblaki; zakaj je hladno v oblaknih dnevih; od katere strani pridejo oblaki; od katerih strani ni oblakov; nad katero goro je največ oblakov; ohlajeni oblaki na hribu; prši; ohlajeni hlapovi ali sopara pod mrzlo pokrivačo; po čem spoznamo ljudje, da bo dež; cementna tla pred dežjem; živali pred dežjem; stari ljudje čutijo bolečine pred dežjem; zrak po dežju; pluviometer; vrste dežja.

Gozd: Javor; bukev; gaber; hrast; rožmarin; čišmin; šipek; farške kapice; rdeči dren; črni dren; glox; črni trn; hahica; medulja; bršljan; mahovi; gobe; lišaji; grm in drevo; barva luba; trdota lesa; barva lesa; barva letošnjih mladik; blede-zeleni ali temnozeleni listi; oblike listov; mekhi ali trdi listi; dlačice po listih; krajši ali daljši listni peclji; sadovi s trdo lupino; mesnati plodovi; ptiči in plodovi; česa ptič ne prebavi; kaj zraste iz semena; ptiči v gozdu; polh in večerica; dletasti zobje; kje raste grmovje; svetloba in senca v gozdu; katera drevesa so najvišja; katera drevesa imajo ravna debela; katera drevesa najhitreje rastejo; število drevesnih krogov na prerezanem deblu; katera drevesa rabimo za les; katera za kurjavo; katere dele ravnih dreves rabimo za kurja-

vo; kako skladajo meterska drva; kako jih merijo; na kakšni zemlji rastejo gobe; podgobje, bet, klobuk; gobe platničarke; luknjičaste gobe; betičaste gobe; zaprte gobe; troši; trosi na praproti; oslova praproti; glistnica; sladke koreninice; glistnica in sladke koreninice kot zdravilo; mah se napije vode; kako se loči lišaj od mahu; lišaj po skalah; mah po skalah; zemlja iz lišaja in mahu; rastline po skalovju; odkod dobivajo drevesa in druge rastline hrano; odkod dobiva hrano mah; odkod lišaj; lišaj in mah po drevesih; listje; črna prst; kako si pomagajo drevesa in rastline drug drugemu; kako si pomagajo rastline in živali drug drugemu; iz zemlje gaber in sadovi; veriverica živi od sadov, po tem pogine in strohni v prst; vrsta zemlje v gozdu.

Polie: Krompir; pesa; korenje; repa; buče; proso; koruza; ajda; prvi in drugi pridelek na polju; kateri pleveli so ostali na njivi; oranje za ozimino; za katerim pridelekom sejejo ozimino; ali so za ozimino kaj pognojili; globina brazde; koliko vrst zemelj vidimo, ako skopljemo globoko jamo; živa zemlja; mrtva zemlja; ali sega brazda do mrtve zemlje; koliko bi lahko globlje kopali; koreninice iščejo hrano v zemlji; ali lahko rastejo v trdo zemljo; koliko cm bi lahko globoko orali; ali rastejo koreninice v pesek; ali smemo orati v pesek; ali je kaj hrane v pesku; ali ima žito globeke korenine; na kakšno zemljo so vsejali zimsko rž; na kakšno zemljo zimsko pšeniico; vrste krompirja; vrste pese; vrste koruze; vrste fižola; čebele po ajdi; korenine fižola; zeljate glave; storž; koliko listov ima zeljnata glava; kaj se zgodi s storžji na njivi; sladkoba v storžih, repi in pesi;

kaj bodo napravili čez zimo z njivami; praha; koreninice plevela v grudah; v kaj se spremeni strnišče; ali bo iz žitnih korenin še poglano steblo; črna prst, ali morajo strnišče globoko ali plitvo zorati; gnoj na njivi se suši; v čem je gnojilo; amonijak; kaj morajo napraviti z gnojem; da gre gnojilna snov v zemljo; na težkih njivah se svetijo brazde; ilovnata zemlja se oprijemlje čevljev; peščene njive; živa vina težko orje glinasto ali ilovnato zemljo; vrste plugov; Sackov plug; kdo so preorali.

Kaj bodo napravili vsadili; grude; korenine trave v grudah kak globoko so orali; kako globoko je živa zemlja; ali je pod mrtvo zemljo še kaka druga zemlja; ali je mrtva zemlja rodovitna, kam pride pri oranju spodnja zemlja; kam bi prišla mrtva zemlja, če bi jo orali; kateri del pluga preobrača zemljo; ali imamo tudi plug brez deske; kultivator ali razruševalec; razruševalec ima samo lemeže; samo reže in ne preobrača; ali bo treba sedaj preorano zemljo še enkrat preorati spomladi; kdaj bomo orali z razruševalcem; koliko njiv imajo; koliko so jih posejali; koliko preorali; koliko jih bodo pustili nepreoranih; zakaj jih niso letos preorali; na kaj merijo njive; ali so letos kakšno prodali; koliko so dobili zanj; od njiv plačajo davek; kje so plitve njive; kje so globoke njive; kdo ima v vasi največ njiv; kdo najmanj; kje so najbolj rodovite njive; kje so nerodovite; zakaj so nerodovite; po katerih njivah raste preslica; na katerih njivah je žito poleglo; ali imajo njive raztresene ali skupaj; zamuda časa z delom; ogoni; zamenjati njive tako, da bi imel vsakdo njive skupaj; zakaj bi se prerekali; kako bi bilo mogoče njive složiti.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927./28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogi prav pičlo število izvodov. Ne zamudite prilike za nakup najcenejše knjižice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

— Več sto enoletnih hrudevih divjakov, godnih za oklacijsko, ima še vedno na prodaj centralni šolski vrt v Ljubljani.

— UPRAVA »ZVONČKA« išče 1. in 2. številko »Zvončka« letnika 1926./27. in 1927./28. proti odplačilu. Kdor ju lahko pošle — naj ju pošlje na upravo UJU — Ljubljana.

Pokret učiteljc.

CELIBAT.

V Beogradu izdeluje posebna komisija osnovnošolski zakon, v katerem se nahaja tudi določba, da se učiteljci prepoveduje moštven, izvzemši z učiteljem.*

To določbo bi si človek lahko predstavljal v dobi inkvizicije, v sedanji moderni dobi splošnega napredka, ko stremi vse po svoji bodi in samostojnosti, pa mora ta drakonška odredba v duši slehernega inteligenta roditi odpor.

Če se učitelju, ki ima isto izobrazbo in inteligenco kot me, pusti popolna svoboda, tako tudi v izbiri življenjske družice — zakaj bi se nas zapostavljalo in nas ne smatralo enakopravne svojim kolegom?

Ali je morda naše delo v šoli manj vredno in manj vestno kot njihovo?

Dosti je koleginj, pridnih, vestnih, vsestransko delavnih, ki so se slučajno spoznale z inteligentom — ki pa ni učitelj. Če se žele z njim poročiti in si postaviti z združenimi močmi lasten dom, jim hoče to nova odredba onemogočiti.

Starejše (koleginje) učiteljice se po več službenih letih pa ne bodo zadovoljile s skromno pokojnino, in težko bodo zapustile službo, v kateri so z veseljem in vestnostjo delovale mnogo let. Nasilje rodi odpor. Ker novi zakon, če bo sploh potrjen, ne bo mogel učiteljice nasilno prisiliti k samostanskemu življenju, se zna širiti svobodna ljubezen, ki pač ne bo v ugled državi ter nosilkam kulture in napredka.

Privatnim uradnicam, poštaricam itd. ni hče ne diktira, s kom se imajo poročiti, ni hče jim ne brani nadaljnjega službovanja, pri izbiri moža odloča njih svobodna volja.

V sedanjih težkih časih moževa plača nikakor ne zadostuje za vzdrževanje lastnega doma in žena je prisiljena, podpirati domače ognjišče z lastnim zaslužkom.

Če se pa učiteljica poroči z odvetnikom, zdravnikom, tovarnarjem, sploh z možem, ki ima velike, neomejene dohodka — tam pa naj sama opusti službovanje in prepusti mesto drugi potrebnejši tovarišici.

Vse tovarišice, ki so še kot neporočene izvrstne vzgojiteljice in vestne delavke, bodo ostale take tudi v zakonu, ker jim vest ne dopušča, da bi službo zamenjale. Mir in red v lepo urejenem domu bodo blagodejno vplivali na njeno duševnost, da bo tudi v šoli in izven nje z veseljem delovala.

Če bi pa šolska oblast, t. j. v prvi vrsti šolski nadzornik opazil, da trpi vsled zakona take učiteljice pouk, da ga ona zamenja in ne vrši v redu svojih dolžnosti, naj pa iz vaja konsekvence in jo prisili, da opusti službovanje.

* V nobeni državi, ne v Italiji, ne v Nemški Avstriji, ne obstoja ta zakon; učiteljice se smejo svobodno po svoji volji poročiti.

—ž Vabilo na zborovanje »Društva učiteljic«, ki se vrši dne 5. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v Ljubljani na šentjakovski šoli s sledečim vzporedom: 1. Poročila predsednice. 2. Poročila iz okrajev. 3. Celibat učiteljic. 4. Slučajnosti.

—ž Prva med prvimi je tovarišica gospa Janja Miklavčičeva, upokojena upraviteljica v Kranju. Bila je prva načelnica Društva učiteljic, prva zastopnica učiteljskega v deželni šolskem svetu, prva pisateljica iz učiteljskih vrst, prva odlikovanka, prva pri zborovanjih, ki se jih redno udeležuje, prva, ki je vplačala prvi delež Društvu za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani, ki mu je darovala že toliko lepih zneskov. O, da bi bilo še več takih tovarišic! — J. L.

—ž Ljutomer. Dne 30. t. m. slavi svoj 80-letnico rojstva naša dobra koleginja gospa Nina Ivančič-Deu, učiteljica v pok. Rojena je bila v Novem mestu leta 1848. ter je učiteljevala na tukajšnji osnovni šoli od leta 1876. do 1916. — torej polnih 40 let na istem mestu. Vzgojila je nebroj pridnih deklet, žena in gospodinj, ki ji bodo hvaležne do groba in preko. Kot vrlo narodna in zavedna koleginja se je vedno rada udeleževala z znatnimi podporami pa tudi moralno je podpirala vsako dobro podjetje. Visoko spoštovani gospej jubilarici želimo vsi ljutomerski tovariši in koleginje, da bi še prav dolgo vrsto let preživela v zdravju in dosednji čistosti. Živio!

Največja izbira krasnih bluz in otroških oblek KRIŠTOFIČ-BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Mladinska Matica.

KAKO NAPREDUJE »MLADINSKA MATICA«?

Naročniki se pridno zbirajo, zato bo mnogim prijateljem naše ustanove gotovo dobro došlo, ako podamo nekoliko števil ter jih primerjamo. Naredimo pa danes to le za naročila iz mariborske oblasti, ker iz ljubljanske še nimamo šolske statistike. Posamezni okraji so se doslej že odzvali kakor sledi:

Celje 2 šoli, 408 otrok — 24 naročnikov = 6%. Dolnja Lendava 1 šola, 121 otrok — 4 naročniki = 4%. Dravograd 3 šole, 253 otrok — 50 naročnikov = 20%. Murska Sobota 5 šol, 754 otrok — 50 naročnikov = 6.5%. Gornji grad 1 šola, 127 otrok — 4 naročniki = 4%. Ptuj 4 šole, 686 otrok — 78 naročnikov = 11%. Slovenjgradec 2 šoli, 148 otrok — 17 naročnikov = 11%. Šmarje pri Ješah 2 šoli, 320 otrok — 42 naročnikov = 13%. Skupaj 2817 otrok — 269 naročnikov = 9.5%.

Kakor je razvidno, je potrebnih 10% presegla le polovica šol. Tako je poprečen odstotek približno 9.5 (pri čemer niso šteti drobci). 10% torej v imenovanih okrajih nismo dosegli, vendar pa smo se mu zelo približali. Prednjači dravogrski okraj.

Ta statistika je le poskusna, da vidimo, kako se stvar razvija. Učiteljsko prosimo v interesu ustanove, da skuša doseči potrebnih 10% šolske mladine. Vemo, da to ponekod ni lahko, ker je za siromašno družino tudi 10 Din že precej. Vendar bi se dal tak znesek zbrati po obrokih, če bi le učiteljsko to poskušalo, kakor se ponekod godi. Znano je, da je dravogrski okraj gospodarsko pasiven, vendar vidimo prav tu razveseljivo dejstvo, da je naročenih 20% šolodolžnih otrok. Zato upamo, da bomo z vztrajnostjo prav gotovo dosegli 10.000 naročnikov za »Mladinsko Matico«.

Statistiko bomo pa nadaljevali v prihodnjih številkah našega glasila, ker so današnje prijave vpisane sploh pred terminom.

—mm Priznanje nagrad. Odsek za »Mladinsko Matico« pri poverjeništvu UJU v Ljubljani je prisodil v zmlu razpisa v »Učit. Tovarish« od 15. decembra 1927 za tri najboljše spise nagrado sledečim pisateljem: 1. Vilku Maziju, strokovnemu učitelju v Ljubljani 500 Din za spis: »Mama, vstani!« 2. Radoju Reharju, novinarju in književniku v Mariboru 400 Din za spis: »Sinček Martinček«. 3. Juliju Slapšaku, tajniku občinskega šolskega odbora v Ljubljani 300 Din za spis: »Žena me je ugnala«. Čestitamo!

TVRDKA F. IN I. GORIČAR, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29

priloga cenj, učiteljsko perilo za gospode in dame, lastnega izdelka, vseh vrst damsko in otroško konfekcijo, razno manufakturno blago za obleke in perilo, trikotajo, pletenine in druge modne predmete. Pri večjem nakupu olajšani plačilni pogoji!

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužite se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krojem znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg šte. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Učiteljski pravnik.

—§ Slovenski člani »Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks in Rottenmann«, ki so po državnem prevratu zaradi svojih velikih vplačil bili primorani vztrajati v tem društvu in ki jih je še okoli 60, se snidejo v sredo, dne 4. aprila 1928 ob 11. uri dopoldne v I. deški osnovni šoli v Razlagovi ulici v Mariboru, da se pogovore zastran krivičnega prikrivanja posmrtnine, katero je sklenil društveni odbor v Rottenmannu napraviti. Že večim slovenskim članom ter da sklenejo to zadevno možno protikupe. Tisti, ki se stanka ne morejo udeležiti, naj pošljejo svoje mnenje in nasvete na upraviteljsko imenovanje šole.

—§ Bolezenski dopusti učiteljev novincev. Ker so se zgodili slučaj, da so učitelj(ce) zaprosili za bolezenski dopust kmalu po vstopu v državno službo; je odredilo ministrstvo prosvete s svojim odlokom O. N. br. 7567 z dne 3. februarja 1928, da morajo učitelj(ice), ki prosijo za bolezenski dopust v prvih dveh letih učiteljske službe, priložiti poleg rednega zdravniškega izpovedala tudi prepis zdravniškega izpovedala, na podlagi katerega so bili sprejeti v državno službo. Pri prošnji za stalnost naj prosvetni oddelki poročajo tudi koliko bolezenskega dopusta je imel prosilec, ker bi mu na osnovi čl. 19. urad. zakona vsled mnogih bolovanj v prvih dveh letih državne službe komisija za priznanje stalnosti ne mogla priznati stalnosti ter bi ga moralo vsled tega ministrstvo prosvete odpustiti iz državne službe.

—§ Prevod na višjo stopnjo osnovne plače. Na zahtevo Glavne Kontrole je odredilo ministrstvo prosvete z odlokom O. N. br. 16060 z dne 1. marca 1928, da mora vsak učitelj vložiti prošnjo za priznanje višje stopnje osnovne plače in jo opremiti z dokazili, kakor prošnje za položajno plačo. Ne kolektivno prošnjo je vložiti le v 1 izvodu.

Najnižje cene vseh vrst oblačil Vam nudi domača tvrdka

DAVORIN BIZJAK

LJUBLJANA, STARI TRG 8.

KONFEKCIJA — GALANTERIJA — MODNI SALON

Osebne zadeve.

—i Stalnost je priznana: Francu Jarnovicu, učitelju v Leskovcu; Ludevitu Doma, učitelju v Dolnji Lendavi.

—i Imenovanja. Žunjič-Vacac Štefka je sprejeta v državno službo v Kaplo. Lea Mayer-Kaisersberger, dod. pis. sreskega šol. nadzornika v Ptuj je premeščena na deško osnovno šolo v Ptuj. V Hrastniku se otvori otroški vrt.

—i Penzioniranje učiteljev in ljubljanski in mariborski oblasti: Roza Reichman-Pihler, učiteljica v Sromljah, srez Brežice; Marija Pečar, učiteljica ženskih ročnih del v St. Pavlu, srez Celje; Karla Zmrzlikar, učiteljica v Šmartnem ob Paki, srez Celje; Josipina Zakrajšek, učiteljica v Blatni Brezovici, srez Ljubljana-okolica; Josip Čonč, učitelj v Jarani, srez Maribor l. b.; Ivan Benedičič, šolski upravitelj v Mirni, srez Novo mesto; Henrik Lobe, šolski upravitelj v Zagradcu, srez Novo mesto; Valentin Pulko, sreski šolski nadzornik v Gornjem gradu; Ivan Majcen, šolski upravitelj pri Sv. Benediktu v Slov. goricah; Srečko Pečar, šolski upravitelj v St. Pavlu, srez Celje; Helena Preininger-Halas, učiteljica v Dobrovniku, srez Dolenja Lendava; Hermina Megušar, učiteljica dodeljena v pisarni sreskega šolskega nadzornika v Kamniku; Marija Musič, učiteljica v Hočah, srez Maribor desni breg.

Naporno duševno delo ubija! Varujte zato živce! Pijte rženo žitno kavo

ŽIKO.

MODNI ATELJE M.ŠARC

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4

Sprejema naročila cenj. gg. učiteljic po izjemno zmernih cenah. / Zadne pariske novosti vedno na razpolago.

Ferijalni Savez učiteljsva.

—f XI. ferijalno zborovanje v Celju. V smislu dogovora sklicujem na velikonočno sredo, 4. aprila ob 14. uri v Narodnem domu (restavracija) v Celju XI. ferijalno zborovanje z glavno točko: Letovanje v učiteljski koloniji na Bolu. — Vabljeni vsi tovariši(ice)! Radi važnosti pričakujem polnoštevilnosti. — Za F. S. U. Mrovlje.

Pevski zbor UJU učiteljsva.

—pev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 14. in 15. aprila. Začetek 14. ob 10. uri dopoldne v Glasbeni Matici. K tečaju vabimo tudi vse one, ki bi hoteli pristopiti k zboru in one, ki so se že prijavili. Odbor.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh dobite položnice za 165. (Marija Tomc, Ljubljana) in 166. smrtni slučaj (Ljudmila Gabršek, Ljubljana) v znesku 11 Din, za zakske pare 21 Din. Zamudnikom sem pristel k temu znesku še zaostanek. — Opozorjam Vas še na to, da je znesek za nakazilo napisan s svinčnikom zgoraj na robu; položnice, na katerih je vpisan znesek s črnilom, pošta ne odpravlja kot tiskovine. Prosim vljudno, da vpišete v položnice prave zneske, ker bi nastal sicer nered v plačevanju. — Dne 1. aprila 1928 ima U. S. 2185 članov, posmrtnina je 10.925 Din.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča.

Zimski sport

Zimske ture so najlepši užitek, če si preskrbljen s specialnimi gojzerji ali smučskimi čevlji tvrdke J. BRAJER, Ljubljana, Breg 1.

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. — Naročila točno po povzetju.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3

Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Priporočam se za vsa slikarska in fotografska dela, povečane slike, pokrajinske razglednice, skupine šolskih otrok, legitimacije i.d. Slikat grem tudi na deželo. Učitelji in dijaki popust. Zahtevajte cenik.

Foto „REKORD“ Joško Šmuc, Ljubljana, Poljanska c.12

Modne pletenine

Moderni kostumi in kompleti po meri iz kaha volne.

MODNA TRGOVINA IN STROJNO PLETILSTVO

FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.

ZA DOBRO REFORMO UČITELJSKE IZOBRAZBE.

Z ozirom na vladno namero reorganizacije učiteljske, z ozirom na avstrijski načrt učiteljske izobrazbe, obravnavan po g. ravnatelju Kaduncu v »Učit. Tovarish«, dalje z ozirom na stališče nekaterih srbijanskih tovarišev v »Narodni Prosveti«, ki se zadovoljujejo z razširjenjem učiteljske in z nadaljnjim obstojem Višje pedagoške šole je zavzelo celjsko učiteljsko društvo na rednem zborovanju 3. marca 1928 naslednje principi-jelno stališče:

1. Osnovna šola naj služi življenju. To pa je na taki višini razvoja, da naša današnja izobrazba ne odgovarja več zahtevam časa. Bila je dobra pred 50 leti za tedanji kulturni nivo.

2. Že skoro 30 let naglašuje učiteljsvo, da mu učiteljske ni nudilo in ne nudi potrebne izobrazbe. Zahtevalo je razširjenje učiteljske. Danes pa to ne ustreza več zahtevam časa.

3. Edini izhod je popolna odprava učiteljske. Strokovno izobrazbo naj podaja po dovršeni popolni srednji šoli z maturo filozofska fakulteta univerze.

Razlogi:

Navzlic nižji srednji šoli kot podlagi se splošna izobrazba na učiteljski ne nadaljuje v pravcu srednje šole in so zato tudi manjši uspehi.

Uporaba učnih oseb brez visokošolske izobrazbe degradira učiteljske v nižjo strokovno šolo. Učiteljev večin se to ne tiče.

Preobilica predmetov in istočasna strokovna priprava, za katero dijaki v tej starostni dobi najčeste niso zreli, onemogoča zadosten uspeh tako v splošni kakor tudi v strokovni smeri.

Država bi z ukinitvenjem učiteljske ne utrpela ničesar, ker popolnoma zadošča število sedanjih srednjih šol.

Višja pedagoška šola po svojem namenu — usposablja meščanskošolske učitelje, nadzornike in učitelje učiteljske — ne nudi osnovnošolskemu učiteljsvu, ter vsled tega tudi širokim plastem naroda nobene koristi.

Pač pa škoduje naši izobrazbi s tem, da krči na učiteljski število učnih oseb s popolno akademsko izobrazbo in nam ovira dostop na univerzo.

Zato zahtevamo:

1. kot splošno izobrazbo popolno srednjo šolo z maturo;

2. kot strokovno izobrazbo najmanj dva semestra pedagoškega oddelka filozofske fakultete, ki pa morata biti polnoveljavna in polno šteta pri eventualnem nadaljnjem filozofskem študiju;

3. usposobljenostni izpiti se naj ukinejo;

4. Višje pedagoške šole se naj ukinejo. Apeluemo na vsa društva in izobraževalne krožke, da to pereče vprašanje proučijo ter objavijo svoje zahteve v našem glasilu in v »Narodni Prosveti«.

Priporoča se

I. DOGAN, zaloga pohištva Ljubljana, Dunajska cesta šte. 17.

Stanovska organizacija UJU

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA je zborovalo 3. marca t. l. v Ljubljani.

Situacijsko poročilo: a) V odbor se kot optira tov. A. Bensa kot član šolsko-pravnega odseka pri poverjeništvu in tov. R. Gašperin kot referent za delovno šolo.

b) Tajnica poroča: Pri odborovi seji se je ponovil sklep, da se črta iz društva oni, ki se ne udeležijo treh zborovanj brez zadostnega opravičila. — Odbor je sklenil ustanoviti društveno knjižnico in votirati v to svrhu letni znesek 2000 Din.

Sprejmemo se sledeči odborovi sklepi:

1. Poverjeništvu UJU se pozivlja, da naredi znova energične korake, da se imenuje oblastnim šolskim nadzornikom osnovnošolski učitelj.

2. Poverjeništvu UJU se pozivlja, da izdela takoj načrt za obrambni fond in ga pošlje v razmotrivanje društvom tako, da bo sklepala o njem letošnja pokrajinska skupščina.

c) Glede organizacijskega tiska se sprejmejo sledeči predlogi:

»Učiteljski Tovarish«: Poročila o anketah in raznih sejah naj bodo čim krajša. Objavljajo naj se tudi poročila o gibanju učiteljsva v drugih državah in o njegovem materialnem in moralnem stanju.

»Popotnik«. Tudi ta bi moral biti v službi smernic, ki so se sprejele na pokrajinski skupščini. Prinašal naj bi kratke sestavke za propagando delovne šole in poročila učiteljev, ki se že pečajo s šolsko reformo. Imel naj bi tudi več drobnih vesti namesto filozofskega slovarja.

»Zvonček«. Naj se preustroji v šolski list. Objavlja naj kratke črtice iz naravoslovnosti, zgodovine in zemljepisja. Pridobi naj za sodelovanje najboljše mladinske pisatelje.

d) Tov. blagajničarka poroča o finančnem stanju društva in imenuje dolžnike. Izterjanje starih dolžnikov se prepusti odboru. Izvršila se je revizija društvene blagajne iz leta 1924. in 1925., ki je dognala skupnega primanjkljaja 512604 Din. Sprejmeta se predloga:

1. Z ozirom na poročilo revizijske komisije se zahteva, da se primanjkljaj našega društva iz leta 1924. in 1925. pokrije od oseb, ki so ga zakrivila. V to svrhu se pooblašča odbor, da stvar definitivno reši takoj.

2. Ni dovolj, da pregledajo letne račune le pregledovalci računov na občnih zborih; izvleček stanja blagajne naj se vsako leto razmnoži in razdeli med članstvo.

2. Statistika. V okraju je 261 učiteljstva, v društvu je včlanjenih 221, pri zborovanjih je bilo navzočih 167.

3. Samoizobrazba. Od osmih krožkov jih deluje šest; sestankov je bilo vseh 18 s povprečno udeležbo 50%.

Sprejme se sledeči predlog: Pri mesečnih sestankih izobraževalnih krožkov naj se drži določenega dnevnega reda, ki obsegaj:

a) družboslovje, b) delovna šola; c) izvenšolsko delo; d) društvene zadeve.

4. Reforma šole. Tov. referent za nadaljevalno šolstvo priporoča, naj bi vodstva šol, kjer že obstoja nadaljevalno šolstvo, vložila na oblast prošnjo za podporo s tozadnim proračunom.

5. Slučajnosti. Tov. Moderndorferju se zopet nakaže 600 Din.

+ POROČILO ZBOROVANJA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA SREZ MURSKA SOBOTA, ki je zborovalo dne 10. marca 1928 v Murski Soboti.

Situacijsko poročilo. V srezu je 121 učiteljev, včlanjenih je 87, to je 72%, kje so drugi? Na zborovanju je bilo navzočih 64, to je 73%. Poročila so podali tov. predsednik, tajnik in blagajnik. Sklene se, da mora vsak član plačati do 1. junija t. l. članarino za prvo polovico leta 1928.

Samoizobrazba. O dosedanjih zborovanjih krožka poroča tov. Hočevnar. Nominirajo se novi sklicatelji za krožka Sv. Jurij in Križevci. Določijo se prihodnji sestanki.

Reforma šole. Ugotovi se, da članki, kakor je od g. univ. prof. Osvalda v zadnji številki »Popotnika«, ne spadajo v list, ki za stopa idejo delovne šole. V bodoče naj taki članki odpadejo.

Izvenšolsko delo. Tov. Štubelj, ki je bil izvoljen za glavnega poverjenika za »Mladinsko Matico« v srezu spodbuja za intenzivno delo med šolsko mladino v prid Matice in mladine same.

V društvu je 18 članov, ki so funkcije nariji pri raznih prosvetnih društvih in drugih pri gospodarskih organizacijah.

Prihodnje zborovanje bo 9. junija t. l. v Bodoncih.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 3. marca v Ptuj.

Situacijsko poročilo. (Vodi tov. predsednik Šestan). V okraju je 147 učiteljskih oseb. Članov društva je 134. Zborovanja se je udeležilo 102 člana.

Ko so se rešili dopisi, se je obravnavalo razmerje ptujskega učiteljskega društva do Slov. šolske Matice. Poverjenik tov. Žolnir je prejel polno število knjig, po katerih naj učiteljstvo pridno seže. Z novim budžetnim letom se pa končnoveljavno uredi vsa Matična zadeva.

Tov. Jančič je nato podal referat o temi: Položaj in tovarništvo učiteljev.

Tov. Jančič je temo vsestransko obdelal ter upošteval vse vidike. Ker je bila na dnevnem redu še druga tema in ker je bilo treba pretresati še drugo gradivo, se je debata preložila na prihodnje zborovanje.

Meščanskošolski učitelj Šegula je govoril o temi: Najobičajnejši računski nedostatk in tozadnevni vzroki.

Predavatelj je akcentiral v svojem predavanju vse, kar otežkoča delo meščanskošolskega učitelja pri pouku računstva. Podajanje je bilo jasno in podano v prikopni in zanimivi obliki. Tudi o tej temi se ni vodila debata, marveč se je preložila na prihodnje zborovanje.

Izrekla se je želja, da se o obeh temah pomeni učiteljstvo ali pri domačih konferencah ali pa v krožkih, da bo pri prihodnjem zborovanju debata živahna ter da bodo čim številnejši debaterji.

Samoizobrazba: Tov. Jančič, kot sreski referent, poroča, da je v srezu 6 krožkov s 100 člani. Sestankov je bilo do sedaj 13. Najmarljivejši je ptujski krožek, ki je že 5krat zboroval, najstvarnejši je pa Ptujskogorski.

Obravnavale so se tebe snovi: Liberalizem. — Pedagoški dnevi v Mariboru. — Koncentracija pouka. — Reforma šole. — Aktualni filozofski pojmi. — Razvoj duševnega obzorja v otroški dobi. — Organizacija krožkov.

Šolska reforma: Za poročevalca se je izvolil tov. Alb. Fras.

Izvenšolsko delo: Ta poročila je prevzel tov. Janko Lešnik.

Slučajnosti. Ze lansko leto nameravani rokotvorni tečaj se priredi letos za učitelstvo ptuj. sreza v mesecu aprilu.

Tov. nadzornik se naprosi, da določi dan za pogodovanje pred 1. aprilom radi poletnega oproščenja.

Občnega zbora Pedagoške centrale v Mariboru se udeleži za učit. društvo tov. Fras.

Glede odloka o nakupu knjig za šolske knjižnice se sklene pozvati poverjeništvu UJU, da stori potrebne korake, da se ta odlok popravi.

Prihodnje zborovanje bo meseca aprila na šole prost dan; v maju se pa vrši zborovanje skupno z društvi iz Čakovca, Varazdina, Ljutomerja in Ormoža.

+ LITIJSKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 5. marca t. l. na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani.

Statistika: Društvo šteje 86 članov — navzočih 81, trije so se opravičili. Na novo pristopili 3.

Situacijsko poročilo: Tovariš predsednik otvori zborovanje ter pojasni preložitve zadnjega zborovanja z dopisom poverjeništvu, s katerim utemeljuje svoj korak. Predsednik pa povdari, da je bilo zborovanje, ukinjeno po pov. posebej dovoljeno od sreske šolske oblasti.

Nato poda kratko poročilo o seji širjega sosveta v Celju.

O krožkih poroča tov. T. Šlibar. Poročila so objavljena pod rubriko »Samoizobraževalna akcija pov. UJU«.

Tajnica poroča o pritožbi neke tovariške zaradi kršenja stanovskih pravic in za postavljanja starejših učnih moči v korist mlajših, na kar se je sprejela resolucija, ki se je poslala poverjeništvu.

Izvenšolsko delo. O anketi učiteljic za gospodinjke tečaje poroča tov. L. Pleveljeva. Ker se ujemajo misli tovaršice zbranih v Zagorju v svrhu razmotrivanja izvedbe gospodinskega pouka docela s poročilom tov. Pleveljev, odpade zato referat tov. A. Olhoferja o tem predmetu.

Zastopnik poverjeništvu, tov. Kobal, kritizira dnevni red zborovanja, povdarjajoč edino dopustne formule izdane od poverjeništvu. Članstvo pa povdarja svoje avtonomne pravice. Nato poroča o likvidaciji »Edinstva«, ki je končno dovela učiteljstvo do ene stanovske organizacije.

Nadalje razlaga ponovno položaj Učitiskarne in »Konvikta«, katerega težko pričakuje posebno starši, ki imajo deco v šolah. Končno priporoča propagando za »Samopomoč« in »Mladinsko Matico«.

Tovariš predsednik se zahvali tov. Kobalu za obširno poročilo in izrazi mnenje, da naj se ne utesnjuje samostojnost društva z oskosrčnimi formulami, ker zborovanja morajo biti forum, kjer se svobodno izmenjavajo misli članstva, drugače postane zborovanje brezpredmetno — okrajna društva pa nepotrebna.

Članstvo pa prosi, da prihaja k zborovanju točno ob napovedani uri ter vztraja, da je dnevni red izčrpan, ker smo pouka oproščeni le zaradi zborovanja.

+ KRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 17. marca 1928 v Kranju.

I. Situacijsko poročilo. Število učitelstva v srezu 142, organiziranih članov 115, navzočih 65.

Predsednik pojasni tekoče zadeve v organizaciji in razmere v gospodarskih podjetjih, graja večinoma neopravičeno odsotnost 43% članov.

Tajnik prečita došle dopise. Po izpni razpravi se zavrne Kislingerjev predlog glede volitev, priporoča razporeditev po volilnih okrožjih, v društvu pa kvalificirano število. — Za »Mladinsko Matico« se določi stalnega poročevalca. Priporočajo se stenska učila sadjarskega društva.

Predlogi in sklepi:

1. Zavrača se kuratelna nadoblast krajevnih šolskih odborov glede uporabljanja šolskih prostorov v prosvetne namene in pri kreditiranju zneskov za stvarne šolske potrebe in knjižnice. (Debaterji: Roje, Rozman, Lovše, Ruprecht, Štefe, Rus).

2. Učiteljstvo vsega sreza pristopi obvezno kot član Učit. konviktu z a enkratnim deležem 100 Din in sočasnimi letnimi prispevki. (Debaterji: Slapar, Ruprecht, Malenšek, Ferjančič, Horvat).

3. Odsotnost od zborovanj je tri dni preje opravičiti društvenemu predsedniku. Neopravičene zamude se kaznujejo z globo 10 Din, po trikratni zaporedni neopravičeni zamudi je člana izključiti. (Lovše, Horvat).

4. Krožke naj financira društvo.

5. Predlog g.ede izleta na morje se zavrne.

6. Prihodnje zborovanje se vrši v maju v Ljubljani.

II. Samoizobrazba. Pooblašenci podajo izpna poročila o poslovanju svojih krožkov. Loka se priključi Kranju, Poljanska in Selška dolina obljubita, da osnujeta krožke, ker je bilo to pozimi nemogoče. Odbor naj nominira stalnega centralnega referenta.

III. Reforma šole. a) Tov. Horvat poroča o tozadnem zborovanju v Ljubljani. b) Tovarišica Josifova govori o Otonu Župančiču v poetiško zasnovanem referatu.

IV. Izvenšolsko delo. Tov. Bezljajeva poroča o poročilo o svojih izkušnjah pri dekliških mladinskih tečajih.

+ SLOVENJEBISTRISKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 3. marca na Pragerskem. Včlanjenih 64. Navzočih 51. Neorganiziran 1.

Situacijsko poročilo: Predsednik pozdravi navzoče, zlasti tov. nadzornika Črneja, ki se je naselil v Makolah, kjer uživa po plodnosnem delu svoj zasluženi pokoj in tov. Vranca — predavatelja, ki je prišel iz Studencev, ter omeni pohvalno obilno udeležbo ob izredno slabem vremenu. Priporoča agitacijo za »Mladinsko Matico«, »Zvonček« in »Naš glas« ter omeni zadnjo razveseljivo vest, da so se nam zopet pridružili tovariši »Edinstva«. Poroča o delu šol. upravnega odbora ter prečita dopise. Svoj pristop javita: tov. Cvetko in Kaiser.

Samoizobrazba: Predsedniki krožkov poročajo o delu v krožkih. Vsi trije so zborovali.

Šolska reforma: Tov. Vranca nam je podal v nad poldrugo uro trajajočem govoru zelo nazorno delo v svojem razredu na podlagi delovne šole. Vse predavanje je spremljalo nebroj vidnih dokazov iz vseh predmetov na podlagi letošnjih dnevnikov svojih učencev. Tov. predsednik se mu za izbornopredavanje zahvali ter ga prosi, da nam dovoli hospitacijo v svojem razredu.

Izvenšolsko delo: Izvoli se štiričlanski odbor, ki bo proučil dopis o izvenšolskem delu tovaršice. So to tovaršice: Feigel, Logar Franja, Leben in Planer M.

Prihodnje zborovanje bo izlet v Studence dne 2. junija. Da se vsi vidimo pod Bočem! — Pl.

Nove knjige.

—k Zakon o neposrednih davkih. Zbirka zakonov XXII. snopič. V Ljubljani 1928. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 96. Cena s poštnino vred 16 Din. Novi davčni zakon, ki je bil sprejet 7. februarja t. l. v narodni skupščini, je izdala Tiskovna zadruga v priročni knjižici. Ker je stopil uslužbenki davek s 1. aprilom v veljavo, opozarjamo na knjižico vse interesente.

Modni atelje

N. I. Bianchi

Ljubljana, Sv. Petra c. 44

izvršuje najmodernejšee obleke za dame in gospode po konkurenčnih cenah.

Podpirajte in širite
Mladinsko Matico!

Prepričajte se v

gostilni pri Fajmoštru

Ljubljana, Sv. Petra nasip 5

o dobri kvaliteti in nizki ceni vin

—k Anton Novačan: Herman Galjski. Drama v petih dejanjih. (Celjska kronika. Dramatski mozaik v treh delih. I. del). 1928. Izdala in založila »Tiskovna zadruga« v Ljubljani. Strani 112. Cena broš. knjigi 40 Din, v platno vezani 48 Din. Drama oživlja pred čitateljem globoko prežeta in s silo pravega dramatika prežeto življensko tragedijo Veronike Deseniške. Knjiga je izšla v lični in okusni ozreml. Naroča se v knjižarni »Tiskovne zadruge« v Ljubljani oziroma v Mariboru.

INSERENTOM.

Ker izide prihodnja številka »Učit. Tovarša« šele 6. aprila in sredi velikonočnih praznikov, smo uvrstili za prvo številko v mesecu naročene oglase danes, ker list izide tik pred prvim in še pred velikonočnimi počitnicami. Gotovo smo s tem ustregli tudi inserentom.

Uprava.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

TAFT, ZADNJA MODA,

v vseh barvah a Din 88 samo pri I. Trpin, Maribor, Glavni trg 17.

PREMOG, DRVA, KOKS

D. Čebin, Wolfova 1-II. Tel. 27-56.

RESTAVRACIJA POTOČNIK — BLED

se toplo priporoča cenj. učiteljstvu pri šolskih izletih na Bled za obilen obisk. — Kosilo, sestojee iz juhe, pečenke in dveh prikuh Din 14; isto z govejim mesom Din 10. Močnata jed Din 3. Samo juha in ena prikuha za otroke Din 4. — Prenočišče do konca junija Din 5 za osebo.

Frizerski salon za dame in gospode

Adolf Mrakič v Mariboru

Cankarjeva ulica šte. 1, v hiši g. Šoštarica

se priporoča cenjenemu učiteljstvu.

Salon je moderno opremljen in odgovarja

vsem higijen. zahtevam. Postrežba

točna. — Cene zmerne.

Naročajte vsa tiskarska dela
za društva, šole, urade itd. itd.
v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!

Knjigarna Nova založba r. l. z. o. z.
Ljubljana, Kongresni trg 19
in podružnica prej I. Giontini, Ljubljana, Mestni trg št. 17
priporoča v nakup svojo bogato zalogo vseh šolskih in pisarniških potrebščin ter knjige lastne in drugih založb. Ima tudi veliko zalogo barv za slikanje na blago in svilo. Šole dobe znaten popust.

CVETLIČARNA
ANT. BAJEC
LJUBLJANA
Pod Trančo * Tel. 3222
Izdeluje šopke, vence, trakove z napisi i. t. d.

Mate Pliverič
brivec, HOTEL „SLON“
Ljubljana, Dunajska c.
se toplo priporoča cenj. učiteljstvu

Za Veliko noč
nudi najboljšo praško šunko ter različne druge delikatese tvrdka
FR. KHAM, LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 8.

Ivan Pakiž,
Ljubljana, Stari trg št. 20
Cenikov nimam; naročite izbiro.
Zaloga prvovrstnih švicarskih preciznih žepnih ur kakor: „Schaffhausen“, „Omega“, „Zenith“, „Doxa“, „Longines“ in „Cyma“. Velika izbira zlatnine in srebrnine, juvelov ter jedilnega orodja itd. Vsakovrstne stenske ure in budilke, kolesje (Werke) za hišne stoječe ure. Poročni prstani. Ustanovljeno 1912.

Pomladanske plašče
moderne, v krasni izvršitvi najlepših modernih vzorcev boste najugodnejše kupili pri tvrdki
Fran Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ul.

Vaša obleka bode izgledala zopet kakor nova, ako jo pustite kemično čistiti v
tovarni JOS. REICH
Tovarna: Poljanski nasip 4-6 Ljubljana.
Podružnica: Šelenburgova ulica 3.
Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.
Barvanje oblek v različnih barvah.

Orožje
Brovnine, pištole za straženje psov, samokrese, puške, zaloga lovskih in ribiških potrebščin ter umetlni ogenj.
F. K. Kaiser, puškar
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

Ugodnost!
Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din
ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

MODNI SALON
IDA ŠKOF-WANEK nasled.
LJUBLJANA, POD TRANČO 2
priporoča najnovejše damske klobuke.

T. Pagon, Ljubljana, Mestni trg 17
krojač za gospode in dame.
Izdeluje letne plašče in kostume za dame po najnovejšem kroju kakor tudi športne in promenadne obleke za gospode.
Delo prvovrstno. Cene zmerne.

Knjigarna, trgovina umetnine in muzikalij
Goričar & Leskovšek, Celje
priporoča svojo bogato zalogo slovenskih, hrvaških in srbskih knjig, kakor za preskrbitev vseh kjerkoli izišlih knjig slovenske književnosti.
Bogato izbiro vedno najnovejših modnih journalov in znanstvenih revij.
Sprejemajo se naročila za vse tu- in inozemske leporelovne, strokovne, znanstvene revije in modne jurnale.
Priporoča svojo bogato izbiro muzikalij kot klasične, moderne in za pouk vseh instrumentov.

Šolski upravitelji!
Šolske zvezke in vse šolske potrebščine, risarski in pisarniški papir vseh vrst, kuverte, vsakovrstna peresa, črnilo in črnilni prašek, svinčnike, črne in barvane, risalna orodja, barvan papir za lepljenje i. t. d. dobite najceneje v papirnici
ANTON SFILIGOJ
LJUBLJANA
SV. PETRA ŠT. 2

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15
DEŽNIKI
Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon šte. 2.282.

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

Manufakturo NA OBROKE
nudi cenj. učiteljstvu ter izdeluje obleke po meri za gospode in dame
M. BAN nasl. PREVORŠEK
LJUBLJANA, Resljeva cesta 7

Priporoča se
RESTAVRACIJA
HOTEL LLOYD
LJUBLJANA
Dobra domača hrana. Dobra postrežba, štaj. in dolenska vina. — Sprejema abonente.
Za obilen obisk se priporoča
BUČAR FR. restavrater.

USTANOVLJENO LETA 1852.
TEOD. KORN
LJUBLJANA, POLJANSKA C. 8.
Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave.
Naprava strelovodov.
Kopališke in klosetne naprave.
Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škatle) za konzerve.

Izborna štajerska in dolenska vina dobite le
„pri Tičku na Gričku“

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografskih slik, kakor: skupine, povečave, interjerjev i. t. d. se priporoča
FOTOGRAFIČNI ATELJE
»VIKTOR«
Ljubljana, Knafljeva ul. 4
nasproti Narodne tiskarne

MR. BAHOVEC
Kri čistilni in kri osvežujoči zdravilni čaj
„Planinka“
zdravi slabo prebavo, zaprtje telesa, napihovanje, slabo delovanje čreves, izpuščaje, obolenja mokračne kisline, jeter, žolča in žolčni kamen. 1 paket 20 Din. Priporoča:
LEKARNA MR. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg.

Pletilne stroje
vseh vrst na ročni in pletilni pogon in strokovni pouk nudi
Fran Kos
Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

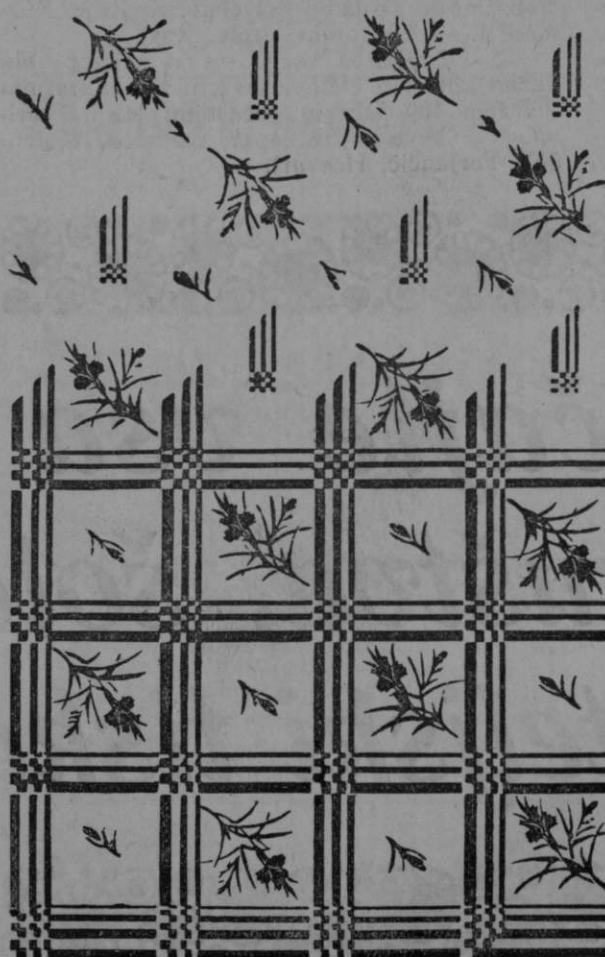
FRANC STRUPI, Celje
priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, okvirov itd.
Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Najcenejše in najmodernejšše
damsko perilo vseh vrst iz trpežnega blaga in lepe izdelave po konkurenčnih cenah si nabavite v spec. trgovini damskega perila
Amaliye Zorčič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

A. Škedelj, Ljubljana, Stari trg 11a
priporoča po najnižjih cenah:
šolske in pisarniške potrebščine, razglednice
Na drobno! in papir. Na debelo!

Najboljše in zelo trpežno blago
za moške in ženske obleke, sukno, hlače, volneno blago, plavino, cefir, platno, robce, nogavice, gotovo obleko in perilo kupite najceneje le v veletrgovini
I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR
Aleksandrova cesta šte. 13.

Učiteljski zbor osnovne šole v Mostah pri Ljubljani naznanja tovarišem in tovarišicam tužno vest, da je preminula dne 26. t. m. gdč.
Ljudmila Gabrškova
učiteljica na osnovni šoli v Mostah pri Ljubljani.
Pogreb se je vršil v sredo, dne 28. marca ob 4. uri pop. iz Cojzove ceste št. 9 k Sv. Križu.
V Mostah, dne 28. marca 1928.
Učiteljski zbor.

Edino pravilni blagovni vzorec „Dečve“.

Prvi nageljnov in prvi dečvin vzorec, ker edino le ta se zamore uporabljati za pravo našo „Dečvo“. Povzet je iz starih kariranih kril naše narodne noše ter je posejan z nagelnovimi cvetovi. Nagel je naš tradicionalen naroden cvet in za to ni čuda, da vzbuja to dečvino blago, tako široke simpatije.

V splošno prodajo pride vsepovsod to edino pravo dečvino blago končnoveljavno s 1. majem na kar se naše že tako živo interesirano občinstvo opozarja.

Poletje se budi! Velika noč se bliža!

Dospela je velika množina prvovrstnega blaga za spomladanske plašče, za ženske, moške in otroške obleke, vse v najnovejših modnih barvah in krasnih vzorcih. — Prodaja se po zelo nizkih cenah

na obroke.

Oblačilnica „ILIRIJA“, Ljubljana, Mestni trg šte. 17, I. nadstropje. ✱ Telefon šte. 2825.

Vsaka dama in gospod se moderno, okusno in poceni oblečeta pri
Oglejte si cene v izložbah.

P. MAGDIČ
Modna in športna trgovina
LJUBLJANA
nasproti glavne pošte.

Franjo Vehovar, Celje

Tovarna pohistva in stavbeno mizarstvo.

Zaloga pohistva Celje, Glavni trg 2

Modni atelje Martin Pevec
Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Izvršuje obleke vseh vrst. — V zalogi vedno pristno angleško blago za obleke in modne hlače. — Delo solidno, cene nizke. Cenj. odjemalcem dovoljeno po dogovoru do 3 kratno odplačilo.

MEHANIČNO UMETNO VEZENJE

zaves, pregrinjaj, perila i. t. d. — Entlanje, ažuriranje, tamburiranje, prebadanje šablon, predtiskanje ženskih ročnih del. — Narodni in najnovejši vzorci.

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA
Dalmatinova 13. Poleg hotela Štrukelj.

P. n.

Šolam in šolskim upraviteljem

vljudno priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega papirja. — Sprejemam tudi vsa druga v knjigoveško stroko spadajoča dela.

ANTON JANEŽIČ

LJUBLJANA, FLORJANSKA 14.

KNJIGOVEZNICA IN INDUSTRIJA
ŠOLSKIH ZVEZKOV.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. — 15 letna garancija. — Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji ADLER. — Kolesa iz prvih tovarn, Dürkopp, Styria, Waffrad (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev.

Daje se tudi na obroke. — Ceniki franco in zastoj.

IVAN JAX I SIN

Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

*Priporoča se
slavnemu občinstvu*

*salon za dame
in gospode.*

STANKO KELŠIN

friseur

Ljubljana, Kopitarjeva 1.

Kdor hoče poceni in dobro kupiti, naj se oglasi

v trgovini

JOSIPA OLUP - LJUBLJANA

Stari trg št. 1 in 2.

kjer dobi vedno v zalogi veliko izbiro moških oblek domačega izdelka, kakor tudi češkega in angleškega manufakturnega blaga. Obleke se izvršujejo po naročilu po najnižji ceni. V zalogi ima tudi perilo in pletenine več vrst.

Obednem priporoča tudi svojo gostilno „Pod trančo“, kjer se točijo najboljša štajerska in dolenska vina.

Cvetličarna Pavel Šimenc
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 33

priporoča veliko izbiro umetnega in svežega cvetja, vencev ter navadnih in poročnih šopkov.

Nabave za pomlad

Brez denarja!

Na mesečne obroke!

Ako nimate trenutno denarja, želite si pa le kaj nabaviti, obrnite se na podpisano organizacijo ljubljanskih trgovcev, ki Vam bode omogočila, da kupite to, kar želite

poljubno skoraj v vseh ljubljanskih trgovinah.

Na ta način si lahko izberete prvovrstno blago in sicer: obleko, manufakturo, modno blago, krzno, čevlje, dežnike, perilo, pohištvo, kuhinjsko opremo in železnino, steklo in porcelan, volno, nogavice, kolesa, papir in pisar. potrebščine, pisalne in šivalne stroje, radio, fotografske aparate itd. in kar je glavno brez vsakega poviška pri cenah.

Plačate pa pri zadrugi s položnicami v mesečnih obrokih, ki ste jih sami z zadrugo dogovorili. Izrecno poudarjamo, da zadruga ne prodaja ničesar, ona Vam le hitro in diskretno dovoli potrebni kredit, na podlagi katerega lahko kupujete pri trgovcih, ki so člani zadruge. Ako se hočete poslužiti tega novega sistema, zahtevajte takoj od zadruge potrebna pojasnila in prospekte.

KREDITNA ZADRUGA DETAJLNIH TRGOVCEV V LJUBLJANI
Šelenburgova ulica 7, I. nadstr.

Kupi takoj!

Plačaj pozneje!

Prepričajte se
o trpežnosti

vrvarskih izdelkov

iz

prve kranjske
vrvarne

Ivan N. Adamič

Ljubljana

Sv. Petra cesta 31

In pri podružnicah

MARIBOR, Vetrinjska 20
ter KAMNIK, Šutna 4

Kuhinjska posoda, kuhinjske potrebščine, železno pohištvo, orodje, športne predmete, in vsakovrstno železninsko blago dobite najceneje pri znani trgovini z železnino

Breznik & Fritsch

Ljubljana, Stritarjeva ul. 7.

P. n. učitelj(ce) dobe blago tudi na obroke.

Damska konfekcija
in modni atelje

naznanja cenj. damam sledeče cene za izdelavo navedenih oblačil:

Za delo od kostuma	od 250 do 300 Din
Za delo od plašča	od 200 do 250 Din
Za delo od jope	od 170 do 200 Din
Za delo od krila	od 70 do 100 Din
Za delo od toalete	od 150 do 200 Din
Za delo od bluze	od 80 do 150 Din

Na razpolago je velika izbira izgotovljenih plaščev, kostumov itd. Vsled lastnega izdelka so cene, ker odpade carina, zaslužek tovarnarja, sigurno za 50% nižje, kar je v prid odjemalcem. Državni nameščenci dobijo proti izkazu na obroke, proti takojšnjemu plačilu po 10% popusta.

Vse delo se izvršuje pod lastnim nadzorstvom in po najmodernejših modelih.

JOS. SNOJ

manufakturna i modna trgovina
Ljubljana, Prešernova ul. 3

Priporoča svoje najnovejše blago za spomlad. Zelo solidna postrežba. Prodaja tudi na obroke.

RESTAVRACIJA »NOVI SVET«

V LJUBLJANI, GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 14.

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna i solidna.

✱

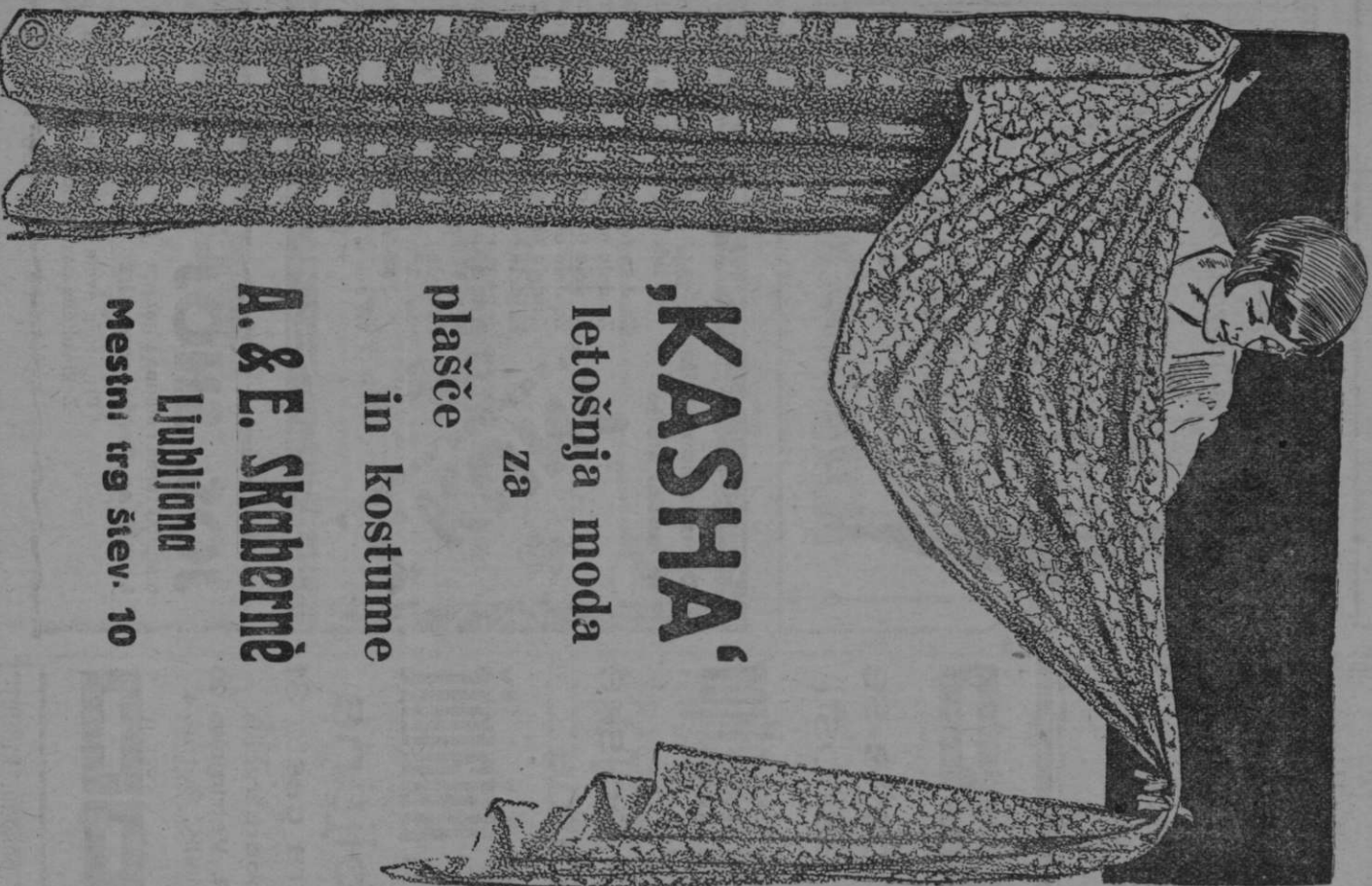
**Šolske zvezke, pisanke, spisovnice, risanke
vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporoča
Učiteljska tiskarna v Ljubljani**

**Prodaja jih v korist Učiteljskega doma v
Mariboru in Učitelj. konvikta v Ljubljani.**

Največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji
Mestna hranilnica Ljubljanska
LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 3.

Ima vlog nad 300,000.000 Din. — Za vse vloge jamči mesto Ljubljana.
Vloge sprejema na knjižice in tekoči račun. Naložbe proti odpuvodi obrestuje po možnosti najvišje. Posoja na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje. Ima kreditno društvo in sodni depozitni oddetek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016. Pošt. ček. račun št. 10.533. Uradne ure od 8. do 12 1/2.

'KASHA'
letošnja moda
za
plašče
in kostume
A. & E. Skaberné
Ljubljana
Mestni trg štev. 10

Tovariši! Tovarišice! Tovariši!

Ze stanovska zaveznost velevar, da podpiramo pri nabavah svojih potrebnih v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša

Nabavljalna zadruga drž. nameštencev v Ljubljani
Vodnikov trg 5. Čekovni rač. 12416.
Telefon štev. 2421.

Ona nam nudi baneško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse **specerisko in kolonialno blago najfinije vrste po najnižjih cenah, ki so mogoče.** Velika izbira **dežnikov, predpražnikov** in najfinjših in najtrpežnejših **čevljev lastnega izdelka.** V zalogi najfiniši šifon, platno in srajce za gospode po najnižjih cenah.

Drva in premog vsaki čas na razpolago
Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu.
Zadovoljiti svoje člane je te zadruga najvišji cilj!
Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.
Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej!

Izdelovanje damskih in moških konfekcije
„ELITE“
d. z. o. z.
Ljubljana, Prešernova 9
Prodaja damske, moške in deške konfekcije.
NA DEBELI NA DROBNO!
Provostno izvrševanje po meri

MODNI SALON
Marija Götzl
Ljubljana, Kongresni trg št. 8

Zadnje novosti damskih klobukov in slamnikov / Sprejemajo se vsa popravila

ENGELBERT FRANCHETTI
Friseur za dame in gospode v Ljubljani, Dunajska cesta 20.
Elegantno urejena brivnica in posebni oddetek za damsko friziranje, barvanje in izvrševanje lasnih izdelkov.

Kuhinjsko posodo, žimo, štedilnike, stavbeni material in vso železnino nudi
Franc Stupica, Ljubljana, Gosposvetska 1

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ulica 5.

Nudimo veliko izbiro angleškega in češkega blaga za gospode in dame. - Vedno novosti za plašče. - Posteljno perilo kakor damast-gradl, belo in rjavoblaško za rjuh v poljubnih širjavah, posteljne odeje, zastore, preproge i. t. d.

Žima, perje, puh, kapok od najceneje do najboljše vrste.

Daje tudi na obroke.
Točna postrežba ter solidne cene!

Povsod na zalogi - Tiskovine na -- zahtevo --
Felihan
Zaloga barv, tušev in radlik
GÜNTHER WAGNER WIEN X./1.

Kmetški hranilni in posojilni dom
registrirana zadruga z neomejeno zavestjo.
v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje.
Brzjava, kmetiskicem Ljubljana. Blagajnišče ure: Vlak delavnik od 8.-17 1/2 in od 3.-4 1/2. Rač. pošt. hran. 14.257. Tel. 2847.

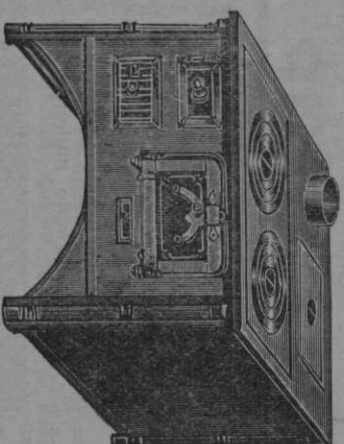
Glavni in odgovorni urednik Ivan Dimnik v Ljubljani. ≈ Za oglašni del odgovarja Rado Grum v Ljubljani. ≈ Izdajatelj: UDU — poverjeništvu Ljubljana, odgovarja Andrej Skuli v Ljubljani. ≈ Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani; zaupjo odgovarja France Štrukelj v Ljubljani.

Tovarna pohištva
I. I. Naglas, Turjaški trg 6
Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

UČITELJSKA TISKARNA
V LJUBLJANI, FRANČISKANSKA ULICA
TELEFON ŠT. 2312. RAČUN POSITNE HRANILNICE ŠT. 10.1761
JE NAMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAMODERNEJŠIH DO NAMODERNEJŠIH Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Oksana oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV v korist učiteljskega doma v Mariboru in učiteljskega konvikt v Ljubljani. — Šolski zvezki za osnovne in srednje šole. Risanje, dnevniki in beležnice. ZVEZKI ZA OKROGLO PISAVO ŠT. 1, 2 in 3.
prodaja znanstvene, strokovne, lepo, lovne, priročne in mladinske knjige kakor tudi knjige za osnovne, srednje in obrtne šole ter im v zalogi vsakovrstni papir, pisalni, risalni in šolski pribor in učila kakor tudi umetne in pokrajinske razglednice v največji izbiri.
Zahtevajte cenike!

Gostilna RAŽEM
Ljubljana, na žabjaku št. 3

Tečijo se prisilna štajerska, dolenska in dalmatinska vina, primorska kuhinja, vsak četrti, petek in nedeljo sveže morske ribe.

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO
PINTER & LENARD, MARIBOR